

World Education's USAID-funded TEAM Project had as its goal the enabling of people with disabilities, especially women and girls, to attain and maintain maximum independence to fully and equally participate in all aspects of life.

Using a comprehensive social approach to improving services and the quality of life for persons with disabilities in Lao PDR, this three-year project collaborated with national and international partners from Government and civil society, mobilizing and supporting them to create positive changes in the outcomes of healthcare-related rehabilitation and social services.

TEAM's rights-based approach and its social model of disability is founded on respect, dignity and appreciation of diversity. The aim of this book is to celebrate that diversity by showcasing the journeys and the blossoming of some of the diverse persons with disability we have been honored to walk alongside.

TEAM ລາວ ຂອງອົງການເວີລ໌ດເອດຢເຄຊັນ ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນຊ່ວຍເຫືອຈາກອົງການ USAID ມີເປົ້າຫມາຍເພື່ອ ສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ, ໄດ້ມີອິດສະຫຼະພາບ ແລະ ປະສົບຜົນ <mark>ສຳເລັດຢ່າງໃຫ່ຍຫຼວງໃນການເ</mark>ຂົ້າຮ່ວມທຸກຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດຢ່າງເຕັມເມັດເຕັມ<mark>ໜ</mark>່ວຍ ແລະ ເ<mark>ທົ່າ</mark>ທຽມກັນ.

<mark>ດ້ວຍວິທີການທາງສັງຄົມທີ່ກວ້າງຂວາງເ</mark>ພື່ອປັບປຸງການບໍລິການ ແລະ ຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງຄ<mark>ົນ</mark>ພິການຢູ່ໃນ ສປປ <mark>ລາວ, ໂຄງການສາມປີນີ້ໄດ້ຮ່</mark>ວມມືກັບບັນດາຄ່ຮ່ວມງານໃນລະດັບຊາດ ແລະ ສາກິນ ຈາກທາງພາກລັດ ແລະ <mark>ທາງສັງຄົມ ໃນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ແລະ ສະໜັບສະໜູນພວກເຂົາເຈົ້າມີການປ່ຽນແປງເພື່ອໃຫ້ມີຜົນໄດ້ຮັບທີ່</mark> <mark>ດີກ່ຽວຂ້ອງກັບການຟື້ນຟູດູແລສຸຂະພາບ ແລະ ບໍລິການສັງຄົມ.</mark>

<mark>ວິທີການດ້ານສິດທິທີ່ເປັນ</mark>ພື້ນຖານຂອງໂຄງການ TEAM ແລະ ຮບແບບທາງສັງຄົມຂອງຄວາມພິການແມ່ນອີງ ໃສ່ ຄວາມເຄົາລົບ, ຄວາມນັບຖື, ແລະ ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຕໍ່ກັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍນີ້. ປຶ້ມຫົວນີ້ແມ່ນມີຈຸດປະສົງ <mark>ເພື່ອເນັ້ນໃສ່ຄວາ</mark>ມແຕກຕ່າງທີ່ຫຼາກຫຼາຍໂດຍສະແດງໃຫ້ເຫັນເສັ້ນທາງແຫ່ງການພັດທະນາຂອງຄົນພິການ <mark>ໃຫ້ມີຄວາມເບີກບ</mark>ານສົດໃສໃນຊີວິດ ແລະ ພວກເຮົາຮູ້ສຶກເປັນກຽດທີ່ໄດ້ເດີນຄຽງຂ້າງກັນ.

ການສະເຫຼີມສະຫຼອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ

ບົດເລື່ອງກ່ຽວກັບຄວາມຫວັງ ແລະ ການກັບຄືນມາດຳລົງຊີວິດ

Copyright © 2017 by World Education TEAM Laos

All rights reserved. This book or any portion thereof may not be reproduced or used in any manner whatsoever without the express written permission of the producer except for the use of brief quotations in a review.

> Illustration by Cristina Szemera Enderlin Photographs by Sathaphon Phoumarinno/WEI, unless otherwise stated Design by Dominique le Roux

ລິຂະສິດ © 2017 ໂດຍ ອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ປະຈຳລາວ ສະຫງວນລິຂະສິດ, ປຶ້ມຫົວນີ້ ຫຼື ຂໍ້ມູນໃດໜຶ່ງຢູ່ໃນປຶ້ມຫົວນີ້ແມ່ນ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຜະລິດຊໍ້າ ຫຼື ເອົາໄປນຳໃຊ້ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ຮບແຕ້ມໂດຍ: ຄຣິສຕີນ້າ ແຂເມລາ ເອັນເດີລິນ ຮູບພາບໂດຍ: ສະຖາພົນ ພູມມະລິນໂນ (ສໍາລັບຮູບພາບທີ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸຊື່ຜູ້ຖ່າຍ) ອອກແບບໂດຍ: ໂດມິນິກ ເລີ ຣຸກສ

This book was produced by World Education, Inc., agreement number APC-GM-0063, through Advancing Partners & Communities (APC), a five-year cooperative agreement funded by the U.S. Agency for International Development under Agreement No. AID-OAA-A-12-00047, beginning October 1, 2012."

<u>ປຶ້ມນີ້ແມ່ນໄດ້ຖືກຜະລິດຂຶ້ນໂດຍ ອົງການເວີລ໌ດເອດຢເຄຊັນ ພາຍໃຕ້ ຂໍ້ຕົກລົງ ເລກທີ APC-GM-0063.</u> ໂດຍຜ່ານ Advancing Partners & Communities (APC), ເຊິ່ງເປັນ ຂໍ້ຕຶກລົງຮ່ວມມື 5 ປີ ທີ່ໃຫ້ທຶນ ໂດຍ ອົງການພັດທະນາສາກິນຂອງ U.S. ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕຶກລົງ ເລກທີ AID-OAA-A-12-00047. ເຊິ່ງເລີ່ມຕົ້ນໃນ ວັນທີ 1 ເດືອນຕລາ 2012.

Introduction

Disability is a part of universal human diversity.

This knowledge motivates us to regard a person with disability not as an object of charity or a burden to be assisted, but as somebody with rights, dignity, somebody that we each respect and aim to empower.

This principle of mutual respect of our differences is key. It goes beyond mere acceptance. It is about respecting and appreciating the differences that make each individual unique, whether these are linked to race, ethnicity, gender, sexual orientation, socio-economic status, age, religious or political beliefs, or functional ability. As we begin to understand each other, we can move beyond simple tolerance to embracing and celebrating the rich dimensions of diversity contained within each individual. And within our common humanity.

(Dis) Ability

The view of impairment and disability represented by the diagnostic-medical model, in which impairment is equated with disability, is not one that World Education endorses. Instead, World Education's USAID-funded TEAM Project's approach to working with persons with disabilities follows the social model in which impairment simply references a part of the body that is not functioning optimally. We believe that the heart of the problem is systemic by recognizing that more often the issue is a disabling society than disabled persons themselves.

So, rather than focusing on the impairment, we look to outcomes-based programs. Rather than segregation and exclusion, we work to ensure parents and professionals are trained and relationships are nurtured.

Our approach focuses on four main components: Training, Economic Empowerment, Assistive Technology, and Medical and Physical Rehabilitation. These together have allowed the TEAM project to take a comprehensive social approach to improving services and to have a positive change on the quality of life of persons with disabilities in Lao PDR.

We believe society can evolve. And that diversity should be celebrated.

- Bernard Franck, Technical Director, TEAM Project, World Education Laos

ບິດນຳ

ຄວາມຮຸ້ດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ກະຕຸ້ນໃຫ້ພວກເຮົາເຫັນວ່າຄົນທີ່ມີຄວາມພິການບໍ່ ແມ່ນວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ເຮັດເພື່ອການກຸສິນ ຫຼື ເປັນພາລະທີ່ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ແຕ່ແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີສິດທິດ້ານຕ່າງໆ, ຫຼັກການຂອງ ການເຄົາລິບເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທາງດ້ານຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຂອງພວກເຮົານີ້ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ, ເຊິ່ງເປັນຫຼາຍກວ່າການຍອມຮັບ. ມັນແມ່ນການເຄົາລິບນັບຖື ແລະ ຮູ້ຄຸນຄ່າເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ ເປັນເອກະລັກຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ, ບໍ່ວ່າຈະກ່ຽວພັນເຖິງ ເຊື້ອຊາດ, ຊົນເຜົ່າ, ເພດ, ຄວາມສົນໃຈທາງເພດ, ສະຖານະພາບທາງເສດຖະກິດສັງຄົມ, ອາຍຸ, ສາດສະໜາ ຫຼື ຄວາມເຊື້ອທາງດ້ານການເມືອງ, ຫຼື ຄວາມສາມາດໃນການໃຊ້ງານ. ໃນຂະນະທີ່ພວກເຮົາເລີ່ມທຳ ຄວາມເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ພວກເຮົາກໍ່ສາມາດ ຍອມຮັບ ແລະ ເບິ່ງຂ້າມຜ່ານຄວາມແຕກຕ່າງ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍທີ່ມີຢູ່ໃນແຕ່ລະບຸກຄົນ ແລະ ພວກເຮົາທຸກຄົນລ້ວນແລ້ວແຕ່ແມ່ນມະນຸດຄືກັນ.

ທັດສະນະຂອງຄວາມບົກຜ່ອງ ແລະ ຄວາມພິການໂດຍຮຸບແບບການ ບົ່ງມະຕິ - ທາງການແພດ,ເຊິ່ງຄວາມບົກຜ່ອງແມ່ນມີຄວາມທຽບເທົ່າ ກັບຄວາມພິການ, ເຊິ່ງມັນບໍ່ແມ່ນຄວາມເຊື່ອຂອງອົງການເວີລ໌ດເອດ ຢູເຄຊັນ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ,ວິທີການເຮັດວຽກກັບຄົນພິການຂອງໂຄງ ການ TEAM ຂອງອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ທີ່ໄດ້ຮັບການສະຫນັບ ສະຫນຸນຈາກອົງການ USAID ແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດຕາມຮຸບແບບທາງ ດ້ານສັງຄົມທີ່ໄດ້ອ້າງອີງເຖິງຄວາມບົກຜ່ອງວ່າແມ່ນສ່ວນຫນຶ່ງຂອງ ຮ່າງກາຍທີ່ບໍ່ສາມາດໃຊ້ງານໄດ້ດີທີ່ສຸດ. ພວກເຮົາເຊື່ອວ່າບັນຫາຫຼັກ ແມ່ນ ເປັນລະບົບຮັບຮຸ້ຂອງຄົນໃນສັ່ງຄົມວ່າຍາມໃດກໍແມ່ນຄົນພິການ ທີ່ເປັນບັນຫາແຕ່ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວສັງຄົມຕ່າງຫາກທີ່ມີບັນຫາ.

ດັ່ງນັ້ນ, ແທນທີ່ຈະເລັ່ງໃສ່ດ້ານຄວາມບົກຜ່ອງ, ພວກເຮົາຄວນເບິ່ງບັນ ດາຜິນໄດ້ຮັບທີ່ເປັນພື້ນຖານຂອງໂຄງການຕ່າງໆ. ແທນທີ່ຈະເບິ່ງການ ແບ່ງແຍກ ແລະ ການຍົກເວັ້ນ, ພວກເຮົາຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກເພື່ອຮັບປະ ກັນໃຫ້ພໍ່ແມ່ ແລະ ນັກວິຊາການມືອາຊີບໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ມີຄວາມສຳພັນເປັນອັນໜຶ່ງອັນດຽວ.

ວິທີການຂອງພວກເຮົາແມ່ນສຸມໃສ່ສື່ອົງປະກອບຫຼັກຄື: ການຝຶກອົບ

ຣົມ, ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ເຄື່ອງຊ່ວຍທາງ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການທາງດ້ານການແພດ ແລະ ຮ່າງກາຍ.

ທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ໂຄງການ TEAM ນຳໃຊ້ວິທີການທາງ ສັງຄົມທີ່ກ້ວາງຂວາງເພື່ອປັບປຸງການບໍລິການ ແລະ ໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ ໃນທາງທີ່ດີຕໍ່ຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງຄົນພິການຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ.

ພວກເຮົາມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ສັງຄົມສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ເທື່ອລະເລັກ ລະໜ້ອຍ ແລະ ເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ຫຼາກຫຼາຍເຫຼົ່ານັ້ນທີ່ ຄວນໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ.

- ກ່າວໂດຍ ທ່ານ ເບີນາດ ແຟຼງກ໌, ຜູ້ອຳນວຍການດ້ານວິຊາການໂຄງການ ຂອງ ອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ປະຈຳລາວ

KARINA PONT, A CONSULTANT FOR HI. OVERSEES THE STAFF FROM THE EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT CLINIC AND CMR IN SIMULATING FINE MOTOR SKILLS DEVELOPMENT **EXERCISES (PHOTO:** SAMANTHA PIKE/WEI)

ກາຣີນາ ປົງ, ທີ່ປຶກສາຂອງ HI, ກຳລັງ ສັງເກດເບິ່ງພະນັກງານຢູ່ຫ້ອງພັດທະ ນາການເດັກນ້ອຍແຕ່ເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ພະນັກງານ CMR ໃນການຝຶກ ແອບທັກສະການຈັບວັດຖ (ຮູບພາບໂດຍ: ຊາແມນຕົ້າ ໄພກ໌/ WEI)

TEAM'S TRAINING COMPONENT IS FOCUSED ON THE IMPROVEMENT IN KNOWLEDGE, SKILLS AND ATTITUDE OF REHABILITATION PERSONNEL AND MEDICAL STAFF. WE UNDERSTAND THAT THE HANDS THAT COMPASSIONATELY SUPPORT PERSONS WITH DISABILITIES ON THEIR JOURNEYS TOWARD GREATER QUALITY OF LIFE ALSO THEMSELVES NEED GUIDANCE.

ອົງປະກອບການຝຶກອົບຮົມຂອງໂຄງການ ແມ່ນສຸມໃສ່ ການປັບປຸງດ້ານຄວາມຮູ້, ທັກສະ ແລະ ທັດສະນະຄະຕິ ຂອງວິຊາການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ແລະ ແພດໝໍ. ພວກເຮົາ ເຂົ້າໃຈວ່າການຍື່ນມືເຂົ້າໄປຊ່ວຍເຫຼືອດ້ວຍຄວາມເຫັນອີກ ເຫັນໃຈຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມພິ ການໃຫ້ກ້າວເດີນໄປສູ່ຄຸນນະພາບຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່ານັ້ນ ພວກເຂົາເຈົ້າຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່.

Saychai's story

Sign language training was life-changing for Saychai Syphaxay and a significant point on his career path. After 3 months of training in Thailand under the Inclusive Education Center (IEC)-TEAM project, he was assigned to be a teacher at Vientiane Special Education School. He now communicates competently with his students and they speak of him with admiration.

ເລື່ອງຂອງ ສາຍໃຈ

ການຝຶກອົບຮົມພາສາມືໄດ້ປ່ຽນແປງຊີ ວິດຂອງ ທ້າວ. ສາຍໃຈ ສີພະໄຊ ແລະ ເປັນຈຸດທີ່ສຳຄັນໃນເສັ້ນທາງການເຮັດ ວຽກຂອງລາວ. ຫັງຈາກການຝຶກອົບຮົມ 3 ເດືອນຢູ່ປະເທດໃຫ ພາຍໃຕ້ໂຄງການ IEC-TEAM, ລາວໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງ ໃຫ້ເປັນດູສອນ ຢູ່ທີ່ໂຮງຮຽນການສຶກສາພິ ເສດນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ປະຈຸບັນນີ້ລາວ ສາມາດສື່ສານກັບນັກຮຽນຂອງລາວໄດ້ເປັ

ນຢ່າງດີ ແລະ ພວກເຂົາກໍ່ເວົ້າເຖິງລາວດ້ວຍ ຄວາມດ້ວຍຄວາມນັບຖື ແລະ ເພິ່ງພໍ່ໃຈ.

Towne's story

Dr. Jovue Yianouvong, from the Luang Prabang Provincial Hospital, was trained on the fundamentals of Rehabilitation Medicine for a month and participated in several workshops and 2 study tours in Thailand as part of the FMT-TEAM project. In his journey to develop himself as a future rehabilitation professional, he has been mentored and supported by Associate Professor Dr. Bouathep Phoumindr, Vice-Dean of the Faculty of Medical Technology (FMT) in the University of Health Sciences.

As the only qualified doctor specializing in Rehabilitation Medicine in Lao PDR, Dr. Bouathep

SAYCHAI SYPHAXAY USES SIGN LANGUAGE TO TEACH HIS CLASS ENGLISH (PHOTO: SAMANTH PIKE/WEI) ສາຍໃຈ ສີພະໄຊ ສອນພາສາອັງກິດ ຢູ່ໃນຫ້ອງຮຽນ ໂດຍນຳໃຊ້ພາສາມື (ຮູບພາບໂດຍ:ສະແມນຕາ ໄພກ໌/WEI) is passionate about paving the way for the next generation of doctors in Rehabilitation Medicine. She believes their success is essential to meeting the growing rehabilitation needs in the country.

Dr. Jovue sees those needs every day. In his work, he aids persons who are ill or have had a physical trauma, such as strokes, some of whom are bedridden and many of whom are very poor. He trains them and their family members on how to stretch and strengthen their muscles with daily routines to improve their overall health and chances of recovery.

ເລື່ອງຂອງ ຈໍວື

ດຣ. ຈໍວື ເຍ່ຍນູຈິ່ງເຕັງ, ຈາກໂຮງໝໍແຂວງຫລວງພະບາງໄດ້ຝຶກ ອິບຣິມກ່ຽວກັບພື້ນຖານທາງດ້ານການແພດຟື້ນຟູຫ້າທີ່ການເປັນ ເວລາໜຶ່ງເດືອນ ແລະ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຫຼາຍໆຄັ້ງ ແລະ ໄດ້ໄປທັດສະນະສຶກສາຢູ່ປະເທດໄທ ສອງຄັ້ງ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນຫນຶ່ງຂອງ ການສະໜັບສະໜຸນຈາກໂຄງການ FMT-TEAM. ໃນການເດີນທາງ ເພື່ອພັດທະນາຕິນເອງໃຫ້ເປັນມືອາຊີບທາງດ້ານການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ໃນອະນາຄົດ, ລາວໄດ້ຮັບການຊີ້ນຳ ແລະ ສະຫນັບສະຫນຸນຈາກ ທ່ານ ຮສ. ດຣ. ບົວເທບ ພູມິນ, ຮອງຄະນະບໍດີ ຄະນະເຕັກນິກການແພດ (FMT), ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດ ສຸຂະພາບ.

ໃນຖານະທີ່ເປັນທ່ານໝໍ ທີ່ມີຄຸນວຸດທິ ຊ່ຽວຊານດ້ານການແພດຟື້ນຟູ

Thad never learned sign language
- not even the basics. Then the project sent as for the training and I am now able to communicate. The reason that I wanted to learn sign language was to be able to teach students with hearing impairments. - Saychai Syphaxay ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຄີຍຮຽນພາສາມື - ແມ້ແຕ່ຂັ້ນພື້ນຖານມາກ່ອນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ໂຄງການກໍ່ໄ ເຫດຜິນທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄປຝຶກອິບຮົມ ແລະ ປະຈຸບັນຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ສາມາດສື່ສານພາສາມືໄດ້. ທີ່ມີຄວາມອຳນາດສື່ອການຮຽນພາສາມືແມ່ນເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສາມາດສອນນັກຮຽນ ທີ່ມີຄວາມບົກພ່ອງທາການໄດ້ຍິນ - ສາຍໃຈ ອີພະໄດ

ASSOC. PROF. DR. BOUATHEP ADVISES DR. JOVUE
YIANOUVONG FROM THE LUANG PRABANG PROVINCIAL
HOSPITAL (PHOTO: SARA ENGELHARD/WEI)
ທ່ານ ຮສ. ດຣ. ບົວເທບ ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ ທ່ານ ດຣ. ຈໍລື ຈາກໂຮງໝໍ
ແຂວງຫລວງພະບາງ (ຮຸບພາບໂດຍ: ຊາຣາ ແອງໂກຣາດ/
ຄຸງການເວີລົດເອຢູເຄຊັນ ປະຈຳລາວ)

ໜ້າທີ່ການພຽງຜູ້ດຽວໃນ ສປປ ລາວ, ທ່ານ ຮສ. ດຣ. ບິວເທບ ພູມິນ ມີຄວາມກະຕືລືລິ້ນໃນການເປີດກວ້າງວິຊາການກ່ຽວກັບການແພດຟື້ນ ຟູໜ້າທີ່ການໃຫ້ກັບແພດໝໍ ລຸ້ນຕໍ່ໆໄປ. ທ່ານເຊື່ອວ່າຄວາມສຳເລັດ ຂອງພວກເຂົາແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ກັບຄວາມຕ້ອງການທີ່ມີຫຼາຍຂຶ້ນ ທາງດ້ານການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການພາຍໃນປະເທດ.

ດຣ.ຈໍວື່ ເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມຈຳເປັນເຫຼົ່ານັ້ນໃນທຸກໆມື້. ໃນການ ເຮັດວຽກຂອງລາວ, ລາວໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອຄົນທີ່ເຈັບປ່ວຍຫລືມີການ ບາດເຈັບທາງດ້ານຮ່າງກາຍເຊັ່ນ: ເສັ້ນເລືອດອຸດຕັນ, ຈຳນວນໜຶ່ງ ແມ່ນນອນຢູ່ກັບຕຽງ ແລະ ຫຼາຍຄົນເປັນຜູ້ທຸກຍາກຫຼາຍ. ລາວຝຶກແອບພວກເຂົາ ແລະ ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບວິທີການຍຶດເສັ້ນສາຍ ແລະ ເສີມສ້າງກ້າມຊື້ນໃຫ້ແຂງແຮງ ດ້ວຍກິດຈະກຳປະຈຳວັນເພື່ອເຮັດໃຫ້ສຸຂະພາບໂດຍລວມດີຂຶ້ນ ແລະ ມີໂອກາດພື້ນໂຕເປັນປົກກະຕິ.

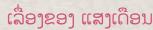
Sengularie's story

Sengdueane Phommy is a graduate of FMT with a Physical Therapy degree but was working as a masseur for tourists in Luang Prabang until the Lao Friends Hospital for Children (LFHC) hired him as a physical therapist for children. Since then he has been involved in the compassionate rehabilitation care of many inspiring cases at the hospital.

Before the training, I had very limited knowledge about rehabilitation medicine and its practice. I used to think physical therapy and rehabilitation were the same thing, but the training changed my perspective. It helped me realize physical therapy is just one component of rehabilitation. My duty is now to share this in my hospital team-Dr. Jorvue Jianouvong

ກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ, ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຮູ້ທີ່ຈຳກັດຫຼາຍກ່ຽວກັບການແພດຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ແລະ ການປະຕິບັດຕິວຈິງຂອງ ວຽກງານດັ່ງກ່າວ. ຂ້າພະເຈົ້າເຄີຍຄິດວ່າ ກາຍະພາບບຳບັດ ແລະ ການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການແມ່ນສິ່ງດຽວກັນ, ແຕ່ການຝຶກອົບຮົມ ໄດ້ປ່ຽນແປງທັດສະນະຂອງຂ້າພະເຈົ້າ. ມັນໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ວ່າ ກາຍະພາບບຳບັດ ເປັນພຽງອົງປະກອບໜຶ່ງຂອງການ ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການເທົ່ານັ້ນ. ໜ້າທີ່ຂອງຂ້າພະເຈົ້າຕອນນີ້ແມ່ນການແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ດັ່ງກ່າວໃຫ້ທີມງານໂຮງໝໍຂອງຂ້າພະເຈົ້າ - ທ່ານ ດຣ. ຈໍວື່ Lah, as he is known, has gradually taken on more responsibility and developed his skills and confidence working side by side with mentor Janice Lo, a Canadian physical therapist volunteer. In addition, he spent 2 months in Thailand for Occupational Therapy (OT) training and completed a 3-day course on Hand Splint Fabrication in Vientiane under the Center for Medical Rehabilitation (CMR)-TEAM project.

In the future, Lah hopes to continue to develop his skills and gain experience from more training and will continue doing what he loves: being a physical therapist.

ແສງເດືອນ ພົມມີ (ຫຼ້າ) ໄດ້ຈົບການສຶກສາດ້ານກາຍຍະພາບບຳບັດ ຈາກຄະນະເຕັກນິກການແພດ ແລະໄດ້ເຮັດວຽກເປັນໜໍນວດ ສຳລັບ ນັກທ່ອງທ່ຽວຢູ່ແຂວງຫລວງພະບາງ ກ່ອນທີ່ໂຮງໝໍເພື່ອນລາວສຳລັບ ເດັກນ້ອຍ (LFHC) ຈະຈ້າງລາວມາເປັນນັກກາຍະພາບບຳບັດສຳລັບ ເດັກນ້ອຍ. ນັບຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາລາວໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເບິ່ງແຍງການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ ການດ້ວຍຄວາມເຫັນອີກເຫັນໃຈທີ່ໄດ້ສ້າງແຮງບັນດານໃຈໃຫ້ກັບ ຫຼາຍໆກໍລະນີຢູ່ໂຮງໝໍແຫ່ງນີ້.

ຫຼ້າ ໄດ້ຄ່ອຍໆມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ພັດທະນາທັກ ສະ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນໃຈຂອງລາວໂດຍເຮັດວຽກຄຽງບ່າຄຽງໄລກັບ ຜູ້ຊີ້ນຳ ທ່ານ ນາງ ເຈນນິສ ໂລ, ອາສາສະຫມັກກາຍະພາບບຳບັດ ຈາກ ປະເທດການາດາ. ນອກຈາກນັ້ນ, ລາວໄດ້ໃຊ້ເວລາ ສອງເດືອນໃນ ປະເທດໄທເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮິມດ້ານກິດຈະກຳບຳບັດ (OT) ແລະ ຈີບຫຼັກສຸດຝຶກອົບຮົມ ສາມມື ໃນການເຮັດເຄື່ອງຄ້ຳຊຸຂໍ້ມືຢຸ່ນະຄອນ ຫຼວງວຽງຈັນ ພາຍໃຕ້ໂຄງການຂອງສຸນການແພດຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ (CMR) - TEAM.

ໃນອະນາຄິດ, ຫຼ້າ ຫວັງວ່າຈະສືບຕໍ່ພັດທະນາທັກສະຂອງຕິນ ເອງ ແລະ ເພີ່ມປະສົບການຈາກການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ເຮັດໃນສິ່ງທີ່ລາວຮັກຄື: ການເປັນນັກກາຍະພາບບຳບັດ.

I want to help lao people, especially children in luang Prabang who are in need and suffer from their health issues, to have a better quality of life. - Sengdenane Phommy

ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງການຊ່ວຍເຫຼືອປະຊາຊົນລາວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເດັກນ້ອຍຢູ່ ໃນແຂວງຫລວງພະບາງ ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ທຸກທໍລະມານຈາກ ບັນຫາດ້ານສຸຂະພາບຂອງເຂົາເຈົ້າ, ເພື່ອໃຫ້ມີຄຸນະພາບຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນ. - ແສງເດືອນ

LAH PRACTICING HOW TO FORM A HAND SPLINT AT THE TRAINING ORGANIZED BY CMR (PHOTO: MONTHONG LUANGSIDA/WEI) ຫຼ້າ ຝຶກແອບວິທີການເຮັດເຄື່ອງຄ້ຳຊຸຂໍ້ມືຢູ່ໃນໄລຍະການຝຶກອິບຣົມທີ່ຈັດໂດຍ CMR (ຮູບພາບໂດຍ: ມິນທອງ ຫຼວງສີດາ/WEI)

NURSE VIENG EXAMINES A PATIENT
AND SHOWS THE NEW ASSESSMENT
FORM DEVELOPED FOR PATIENTS AFTER
RETURNING FROM HER TRAINING AT
KHON KAEN UNIVERSITY (KKU)
ພະຍາບານ ວຽງ ກຳລັງກວດເບິ່ງຄືນເຈັບ ແລະ ໄດ້ສະ
ແດງໃຫ້ການແບບຟອມກາ

ແດງໃຫ້ເຫັນແບບຟອມກາ
ນປະເມີນທີ່ໃຊ້ກັບຄົນເຈັບ
ພາຍຫຼັງກັບຄືນຈາກກາ
ນຝຶກອິບຮົມທີ່ມະຫາວິ
ທະຍາໄລ ຂອນແກ່ນ,
ປະເທດໄທ

Helping people find their voice

After a month of speech therapy training in Thailand as part of the CMR-TEAM project, Nurse Vieng Xaiyasin has been applying her new skills and knowledge in her work.

Recently, after Catholic Relief Services (CRS), also a TEAM sub-recipient, enabled 8 people to undergo cleft palate surgery in Vientiane, she used her knowledge and skills and some of the materials she had designed after the training to help the CRS patients improve their speech and went the extra mile to help even when the patients returned home.

Nurse Vieng has received refresher training and follow-up monitoring by the lecturers from Thailand, and continues to use them as sources of inspiration and knowledge when she has a difficult case or needs some advice and support.

ການຊ່ວຍເຫຼືອຄົນໃຫ້ສາມາດເວົ້າໄດ້

ຫຼັງຈາກທີ່ສຳເລັດການຝຶກອົບຮົມຫນຶ່ງເດືອນທາງດ້ານອັດຖະບຳບັດ (ການບຳບັດທາງການເວົ້າ) ເຊິ່ງແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຮ່ວມມືລະ ຫວ່າງ ສູນການແພດຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ແລະ ໂຄງການ ທີມ TEAM ຂອງ ອີງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ປະຈຳລາວ, ນາງພະຍາບານ ວຽງ ໄຊ ຍະສິນ ຈາກໂຮງຫມໍມະໂຫສິດກໍ່ໄດ້ນຳເອົາບົດຮຽນ ແລະ ທັກສະ ໃໜ່ໆມາປະຕິບັດເຂົ້າໃນການເຮັດວຽກຂອງລາວ.

ຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້, ພະຍາບານວຽງ ກໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ ຊ່ວຍສະ

ໜັບສະໜຸນຜູ້ໄດ້ຮັບຜິນປະໂຫຍດ ຂອງອົງການບັນເທົາທຸກຄາໂຕລິກ (CRS) ທີ່ເປັນອົງການໜຶ່ງໄດ້ຮັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຍ່ອຍຈາກໂຄງ ການ TEAM ໃນການຜ່າຕັດປາກແຫວ່ງເພດານໂວ່ຢູ່ທີ່ໂຮງໝໍມະໂຫ ສີດ. ພະຍາບານວຽງ ໄດ້ນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະ ພ້ອມທັງຄຸ່ມືທີ່ ຕິນໄດ້ອອກແບບຫຼັງຈາກຈີບການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອນຳມາຊ່ວຍໃນການ ປັບປຸງທັກສະການເວົ້າ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຜ່າຕັດປາກແຫວ່ງເພດານ ໂວ່ ແລະ ພະຍາບານວຽງ ກໍ່ຍັງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕິດຕາມຫຼັງຈາກທີ່ພວກ ເຂົາກັບຄືນເມືອບ້ານ.

ພະຍາບານວຽງ ຍັງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມທົບທວນບົດ ຮຽນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມຈາກຄະນະອາຈານຈາກປະເທດໄທ. ພະຍາບານວຽງ ຈະສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ບົດຮຽນທີ່ຕົນໄດ້ຮຽນມາເປັນແຮງບັນ ດານໃຈ ແລະ ເປັນຄວາມຮູ້ໃນເວລາທີ່ຕົນພົບກັບກໍລະນີຂອງຄົນເຈັບ ທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ຫຼື ຕ້ອງການຄຳແນະນຳຕ່າງໆ.

Wongkham's story

Two years after graduating, Vientiane-based Wongkham Seepanya, a paediatric physical therapist at the Center for Medical Rehabilitation (CMR), underwent 2 months of Occupational Therapy training in Thailand, supported by TEAM. Excited at the chance to extend her skills and knowledge through the training, she returned with a new outlook on her profession and an

understanding of the importance of, and links between, the different professions and skills needed for comprehensive rehabilitation.

"I only knew about physical therapy before the training. Now I understand why occupational therapy is also essential for rehabilitation. Before, I only helped my patients with stretching and exercising their muscles, but now I can assist with their daily routines and activities essential for life, such as dressing and using tools to eat or drink," she explains.

ເລື່ອງຂອງ ຫວ່ອງຄຳ

ນາງ ຫວ່ອງຄຳ ສີປັນຍາ ແມ່ນນັກກາຍະພາບບຳບັດເດັກນ້ອຍ ປະ ຈຳຢູ່ສູນການແພດຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ເປັນເວລາ 2 ປີຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮຽນຈີບ, ລາວໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ 2 ເດືອນກ່ຽວກັບວຽກງານກິດຈະກຳບຳບັດຢູ່ທີ່ປະເທດ ໄທ ໂດຍການສະໜັບສະໜຸນຈາກໂຄງການ TEAM. ລາວ ມີຄວາມຮູ້ສຶກດີໃຈທີ່ໄດ້ຮັບໂອກາດພັດທະນາທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ຂອງຕົນຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ. ຫຼັງຈາກການຝຶກອົບຮົມ, ລາວ ໄດ້ກັບມາພ້ອມກັບຄວາມຫວັງໃໝ່ໃນໜ້າວຽກຂອງຕົນ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ເຖິງຄວາມສຳຄັນໃນການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງໜ້າວຽກ ແລະ ທັກ ສະທີ່ຈຳເປັນໃນຂະແໜງການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການທີ່ເໝາະສົມ.

I became a physical therapist because I love working with children. When I see children with impairment, I want to be able to help them function more effectively. Wongkham

ຂ້ອຍເລືອກທີ່ຈະເປັນນັກກາຍະພາບບຳບັດຍ້ອນວ່າຂ້ອຍ ເປັນຄົນຮັກເດັກນ້ອຍ ແລະ ທຸກໆຄັ້ງທີ່ຂ້ອຍເຫັນເດັກ ນ້ອຍທີ່ມີຄວາມພິການ ຂ້ອຍຢາກມີຄວາມສາມາດຊ່ວຍ ໃຫ້ຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາກັບຄືນມາໃຊ້ງານຢ່າງມີປະສິດ ທິພາບໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ - ຫວ່ອງຄຳ

ຫວ່ອງຄຳ ອະທິບາຍວ່າ: "ກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມ ຂ້ອຍຮຸ້ພຽງ ແຕ່ວຽກກາຍະພາບບຳບັດເທົ່ານັ້ນ. ປະຈຸບັນນີ້ຂ້ອຍເຂົ້າໃຈແລ້ວວ່າ ເປັນຫຍັງກິດຈະກຳບຳບັດຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນເຊັ່ນກັນໃນຂະແໜງການ ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ. ກ່ອນໜ້ານີ້ ຂ້ອຍພຽງແຕ່ຊ່ວຍຄົນເຈັບໃນການຝຶກ ແອບກ້າມຊີ້ນ, ແຕ່ວ່າຕອນນີ້ ຂ້ອຍສາມາດຊ່ວຍຄົນເຈັບໃນການເຮັດ ກິດຈະກຳປະຈຳວັນເຊັ່ນ: ການນຸ່ງເຄື່ອງ, ການນຳໃຊ້ອຸປະກອນຕ່າງໆ ໃນການກິນ ຫຼື ດື່ມນ້ຳ."

MS. WONGKHAM SEEPANYA
ASSISTS MOUAY (HER PATIENT)
TO GET DRESSED. MOUAY
COULD NOT DRESS HERSELF
BEFORE AS SHE HAS CEREBAL
PALSY (CP), BUT, WITH THE HELP
OF WONGKHAM, SHE IS NOW
CAPABLE OF DOING SO

ນ.ຫວ່ອງຄຳ ສີປັນຍາ ຊ່ວຍ ນ້ອງໝວຍ (ຄົນເຈັບຂອງລາວ) ໃນການນຸ່ງເຄື່ອງ. ກ່ອນໜ້ານີ້ ໝວຍ ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍ ເຫຼືອຕິນເອງໄດ້ ເນື່ອງຈາກຄວາມ

ເຫຼອເກເອງເຕ ເນອງຈາກຄວາມ ພິການທາງສະໜອງ, ແຕ່ຍ້ອນການຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກ ຫວ່ອງຄຳ, ໜວຍ ຈຶ່ງສາມາດນຸ່ງເຄື່ອງ ເອງໄດ້

BOUNLORD PADCHAIKHA WAITS FOR CUSTOMERS IN HER SMALL FAMILY SHOP SUPPORTED BY LDPA ບຸນລອດ ພັດໃຈຄາ ລໍຖ້າລູກຄ້າຢູ່ຮ້ານຂາຍເຄື່ອງຍ່ອຍຂອງຄອບຄົວຂອງລາວ ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜຸນຈາກ LDPA

ECONOMIC INDEPENDENCE IS THE TEAM
PROJECT'S ASPIRATION FOR PERSONS WITH
DISABILITY AND THEIR FAMILIES. IN THE
CONTEXT OF AN OFTEN-DISABLING SOCIETY,
WE FOCUS ON HOW THEY CAN GENERATE
INCOME, AND WE PROVIDE SUPPORT FOR THEIR
PATH TOWARDS SELF-SUFFICIENCY SO THEY
ARE ABLE TO AFFORD THE ADDITIONAL COSTS
RELATED TO THE DISABILITY AND IMPROVE
THEIR STANDARD OF LIVING

ຄວາມຝັນຂອງໂຄງການ TEAM ຄືເຮັດໃຫ້ຄົນພິການ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າມີຄວາມເປັນເອກະລາດທາງ ດ້ານເສດຖະກິດ. ໃນບໍລິບົດຂອງການຕັດສິດທາງສັງຄົມ, ພວກເຮົາໄດ້ສຸມໃສ່ສິ່ງທີ່ບຸກຄົນ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ ເຈົ້າສາມາດເຮັດໄດ້ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ພວກເຮົາສະ ໜັບສະໜຸນເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດລ້ຽງກຸ້ມຕົນເອງ ຢ່າງ ໜ້ອຍກໍເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມພິການ ແລະ ປັບປຸງມາດຕະຖານການ ດຳລົງຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ຈັນວົງ ແສງຈັນລັດສະໜີ (ຊ້າຍ), ຜູ້ລອດຊີ

ວິດຈາກອຸປະຕິເຫດລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕົກ ຄ້າງ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮວ່ມຝຶກອົບຮົມ ຕັດຫຍິບ ຢູ່ສູນ

LDWDC, ກຳລັງອອກແບບເສື້ອຜ້າກັບຄູຝຶກ

ຂອງລາວ, ວິໄລວັ້ນ ພັນວິໄລ

Towards competence with confidence

"The Lao Disabled Women's Development Centre (LDWDC) in Vientiane is a place where we build, support and train the capacity of people with disabilities. They will not only improve their skills but also their livelihoods," explains the Centre's Director, Chanhpheng Sivila. "This will help disabled people think and make decisions for themselves."

The vocational training in sewing, weaving and paper crafts that the Centre offers is supplemented with English, math, computing skills, sign language, life skills and financial literacy as part of a 6-month program for women with disability from provincial areas.

Touy Xaysongkham dreams of opening her own sewing shop when she gets back to Houaphanh Province. What will certainly contribute to the 23-year-old's future success is the self-confidence she has gained through participating in activities to which she had not previously been exposed. She feels strengthened too by the friendship and solidarity that have come with the realization that she is not alone in her disability.

Rather than starting their own businesses, many of Touy's fellow students plan to look for employment after their course. Their confidence comes not only from knowing they have been taught the right life skills, but also how to apply for a job and to conduct themselves in the work place.

ກ້າວສູ່ຄວາມສາມາດດ້ວຍຄວາມຫມັ້ນໃຈ

"ສຸນພັດທະນາແມ່ຍິງພິການລາວ (LDWDC) ແມ່ນສະຖານທີ່ໜຶ່ງ ທີ່ພວກເຮົາໄດ້ສ້າງຄວາມສາມາດ, ສະຫນັບສະຫນຸນ ແລະ ຝຶກອົບ ຮົມຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ. ພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ພຽງແຕ່ໄດ້ ປັບປຸງທັກສະຂອງຕົນເທົ່ານັ້ນແຕ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງພວກເຂົາກໍຍັງ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ," ການຊື້ແຈງຂອງ ທ່ານ ນາງ ຈັນເພັງ ສີວິລາ ຜູ້ອຳນວຍການສຸນ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຊ່ວຍຄົນພິການໃຫ້ ໄດ້ຄິດ ແລະ ເຮັດການຕັດສິນໃຈດ້ວຍຕົນເອງ.

ນອກຈາກການຝຶກອົບຮີມວິຊາຊີບທາງດ້ານ ການຕັດຫຍິບ, ການຕໍ່າ ຫຼກ ແລະ ການເຮັດຫັດຖະກຳເຈັ້ຍ ແລ້ວ ທາງສູນຍັງໄດ້ສອນເພີ່ມວິຊາ ພາສາອັງກິດ, ຄະນິດສາດ, ທັກສະການໃຊ້ຄອມພິວເຕີ, ພາສາມື, ທັກສະການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານທາງດ້ານການເງິນ ເຊິ່ງ ເປັນສ່ວນຫນຶ່ງຂອງໂຄງການຝຶກອົບຮີມໄລຍະເວລາ 6 ເດືອນໃຫ້ແກ່ ແມ່ຍິງພິການທີ່ມາຈາກແຂວງຕ່າງໆ.

ຕຸ້ຍ ໄຊສິງຄາມ ຝັນຢາກເປີດຮ້ານຕັດຫຍິບຂອງລາວເອງ ເມື່ອເວລາລາວກັບໄປແຂວງຫົວພັນ. ສິ່ງທີ່ຈະນຳລາວໄປສູ່ຄວາມສຳ ເລັດໃນອະນາຄິດຂອງຄົນອາຍຸ 23 ປີ ນັ້ນກໍ່ຄື ຄວາມຫມັ້ນໃຈໃນຕົນ ເອງຫຼາຍຂຶ້ນໂດຍຜ່ານການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ລາວບໍ່ເຄີຍໄດ້ ຮັບມາກ່ອນ. ພ້ອມດຽວກັນ, ລາວຍັງມີຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ຈາກມິດຕະພາບ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີທີ່ມາພ້ອມກັບຄວາມຈິງທີ່ລາວບໍ່ ແມ່ນຄົນດຽວທີ່ມີຄວາມພິການ.

ແທນທີ່ຈະເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດຂອງຕົນເອງ, ເພື່ອນນັກສຶກສາຫຼາຍ ຄົນໃນລຸ້ນດຽວກັບ ຕຸ້ຍ ກໍ່ມີແຜນທີ່ຈະຊອກຫາວຽກເຮັດງານທຳພາຍ ຫຼັງການຮຽນຈີບຫຼັກສຸດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຄວາມຫມັ້ນໃຈຂອງພວກເຂົາ ບໍ່ພຽງແຕ່ ໄດ້ຮຽນຮູ້ເຖິງທັກສະການດຳລົງຊີວິດທີ່ຖືກຕ້ອງເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງຮູ້ວິທີການສະໜັກງານ ແລະ ການປະພຶດຕົນຢູ່ໃນສະຖານ ທີ່ເຮັດວຽກ.

The best part is meeting friends also living with an impairment - some have

The best part is meeting friends also living with an impairment - some have

disabilities much more severe than mine. It inspires me to see them face challenges

every day and still not give up. - Tong Yaysongkham

every day and still not give up. - Tong Yaysongkham

about the part is much more severe than mine. It inspires me to see them face challenges

every day and still not give up. - Tong Yaysongkham

about the part is much more severe than mine. It inspires me to see them face challenges

about the part is much more severe than mine. It inspires me to see them face challenges

about the part is meeting friends also living with an impairment - some have

about the part is meeting friends also living with an impairment - some have

about the part is meeting friends also living with an impairment - some have

about the best part is meeting friends. It is spires me to see them face challenges

about the part is meeting friends also living with an impairment - some have

about the part is meeting friends. It is spires me to see them face challenges

about the part is meeting friends. It is spires me to see them face challenges

about the part is meeting friends. It is spires me to see them face challenges

about the part is meeting friends. It is spires me to see them face challenges

about the part is meeting friends. It is spires me to see them face challenges

about the part is meeting friends. It is spires me to see them face them face challenges

about the part is meeting friends. It is spires me to see them face them face the part is meeting friends.

about the part is meeting friends. It is spires me to see the part is meeting friends.

about the part is meeting friends.

about

ແຕກຕ່າງກັນ. - ຊຽງ ເລື່ອງຄຳ

SIENG LUENGKHAM SHOWS HER SHOP AND HER SEWING PRODUCTS IN NOVEMBER 2016 ຊຶ່ງງ ເລື່ອງຄຳ ມີຄວາມ ພູມໃຈທີ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ ເຫັນຮ້ານຕັດຫຍິບ ແລະ ພະລິດຕະພັນຂອງລາວ ໃນເດືອນ ພະຈິກ ປີ 2016

In the future, I wish to learn more modern techniques of sewing and cutting, such as making suits and different styles of clothing. - Sieng Luengkham ใบอะบาถิด, ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງການຮຽນຮູ້ເຕັກນິກ ການຕັດ ແລະ ການຫຍິບ ທີ່ທັນສະ ໄຫມກ່ວາເກົ່າເຊັ່ນ: ການຕັດຊຸດແບບສາກິນ ແລະ ການຕັດເຄື່ອງນຸ່ງຫຼາຍໆແບບທີ່

Turning dreams into reality

Two women who have made their dream a reality after attending the 6-month LDWDC vocational training course are Sieng Luengkham and Bounmy Silavong.

Sieng is a 22-year old Khmu woman from Xieng Khouang Province. Because she has Pott Disease, a form of tuberculosis that affects the spine, walking has always been difficult for her.

After her training, she returned home and started her own sewing business. People from her neighborhood come to her for shirts, skirts, and student nametags on school uniforms. Though the shop is still small, it is the fulfillment of a childhood dream, and she has ambitions for future expansion.

Bounmy, who has not been able to stand or walk since a childhood fall from a rice terrace, graduated from the LDWDC training program with the skills and knowledge to set up a paper crafting business. Although her first intention had been to learn to sew, her financial literacy training and a savvy assessment of the marketplace prompted her to switch. Returning home after the course, she sold 7 baskets, showing her decision had been the right one.

The students benefit greatly from this opportunity in terms of both technical and life skills development. The job readiness training is very helpful for them when they complete an internship in a factory, company, or store. They can use what they learned from the training and apply that knowledge to their work. - Lapkeo Somehanmawong, UPA

Project Coordinator

ນັກສຶກສາວິຊາຊີບໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈາກໂອກາດນີ້ໃນດ້ານການພັດທະນາທັກສະຊີວິດ ແລະ ວິຊາການ. ການຝຶກ ອົບຮົມເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມໃນການສະໜັກງານແມ່ນເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍສຳລັບພວກເຂົາ ໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາສຳເລັດການຝຶກ ງານຈາກໂຮງງານ, ບໍລິສັດ, ຫຼື ຮ້ານຄ້າ. ພວກເຂົາສາມາດນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໜຸນໃຊ້ຄວາມຮູ້ເຫຼົ່ານັ້ນ

ເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງຕິນ. - ລັບແກ້ວ ສິມຈັນມະວົງ, ຜູ້ປະສານງານໂຄງການ LDPA

ປ່ຽນຄວາມຝັນໃຫ້ເປັນຈິງ

ແມ່ຍິງສອງຄົນທີ່ເຮັດໃຫ້ຄວາມຝັນຂອງເຂົາເຈົ້າກາຍມາເປັນ ຄວາມຈິງພາຍຫຼັງເຂົ້າຮ່ວມຫຼັກສຸດການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ 6 ເດືອນຢູ່ LDWDC ຄື: ນາງ ຊຽງ ເລື່ອງຄຳ ແລະ ນາງ ບຸນມີ ສີລະວົງ.

ຊຽງ ແມ່ນແມ່ຍິງ ຊົນເຜົ່າກຶມມຸ ອາຍຸ 22 ປີ ຈາກແຂວງຊຽງຂວາງ. ເນື່ອງຈາກວ່າລາວມີພະຍາດ ວັນນະໂລກກະດຸກສັນຫຼັງ ຊະນິດ ໜຶ່ງ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກະດຸກສັນຫຼັງ, ເຮັດໃຫ້ລາວຍ່າງໄປມາທຸກຄັ້ງ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.

ຫຼັງຈາກການຝຶກອົບຮົມ, ລາວໄດ້ກັບຄືນບ້ານ ແລະ ເລີ່ມຕົ້ນທຸລະ ກິດຕັດຫຍິບຂອງຕົນເອງ. ປະຊາຊົນຈາກໜູ່ບ້ານໃກ້ຄຽງໄດ້ມາຫາ ລາວ ເພື່ອຕັດເສື້ອ, ສີ້ນ, ແລະ ຫຍິບປ້າຍເສື້ອນັກຮຽນໃສ່ເຄື່ອງແບບ ນັກຮຽນ. ເຖິງແມ່ນວ່າຮ້ານລາວຍັງເປັນຮ້ານນ້ອຍກໍຕາມ, ແຕ່ມັນ ໄດ້ເຕີມເຕັມຄວາມຝັນໃນໄວເດັກ, ແລະ ລາວມີຄວາມໄຝຝັນທີ່ຈະຂະ ຫຍາຍຮ້ານຂອງລາວໃນອະນາຄິດ.

ບຸນມີ, ຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດຢືນ ຫຼື ຍ່າງໄດ້ນັບຕັ້ງແຕ່ໄດ້ຕົກລົງຈາກຄຸຄັນນາ ໃນຕອນທີ່ລາວເປັນເດັກນ້ອຍ, ລາວໄດ້ຈົບໂຄງການຝຶກອົບຮົມຈາກ LDWDC ດ້ວຍທັກສະ ແລະ ຄວາມຮຸ້ຂັ້ນຕົ້ນໃນການເຮັດທຸລະກິດ ຫັດຖະກຳເຈັ້ຍ. ເຖິງແມ່ນວ່າການຮຽນຕັດຫຍິບແມ່ນຄວາມຕັ້ງໃຈ ທຳອິດຂອງລາວກໍຕາມ ແຕ່ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມການເງິນຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ການປະເມີນຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ພື້ນທີ່ທາງການຕະຫຼາດເຮັດ ໃຫ້ລາວປ່ຽນແປງຄວາມຕັ້ງໃຈ. ການກັບຄືນເມືອບ້ານພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ, ລາວໄດ້ຂາຍກະຕ່າເຈັ້ຍ 7 ໜ່ວຍ ເຊິ່ງມັນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ເຖິງການຕັດສິນໃຈທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງລາວ.

NACK, AN LDWDC TRAINEE, SHOWS HER INCREDIBLE WEAVING TALENT AT HER HOME IN HOUAPHANH PROVINCE (PHOTO: MONTHONG LUANGSIDA/WEI)

ແນັກ, ຜູ້ເຂົ້າຮວ່ມຝຶກອີບຮົມຢູ່ສຸນ LDWDC ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນພອນສະຫວັນໃນການຕ່ຳຫຸກທີ່ບໍ່ ທຳມະດາຢູ່ເຮືອນຂອງລາວທີ່ແຂວງຫົວພັນ (ຮຸບພາບໂດຍ: ມີນທອງ ຫຼວງສີດາ/WEI)

Tlearned that to make a business sustainable, you should not spend more than what you earn. - Taen ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮຽນຮູ້ວ່າການເຮັດທຸລະກິດໃຫ້ມີຄວາມ ຍືນຍິງນັ້ນ ທ່ານບໍ່ຄວນໃຊ້ຈ່າຍຫຼາຍກ່ວາສິ່ງທີ່ທ່ານຫາ ມາໄດ້. - ແຖນ

Taen's story

Ever since a tree-cutting accident when he was 10 years old, Taen has had difficulty walking, though he can do so without an assistive device. An experienced cat fish raiser with dreams of becoming entirely self-sufficient, he has had help from Lao Disabled People's Association (LDPA) in expanding his business.

In addition to receiving food and drugs for his fish, Taen also attended a financial literacy course, where he was shown how to write down his expenses and income systematically to determine his profit. With that awareness of costs, he is looking at affordable alternatives for fish food and fingerling production.

ເລື່ອງຂອງ ແຖນ

ນັບຕັ້ງແຕ່ເກີດອຸບັດຕິເຫດການຕັດຕົ້ນໄມ້ເມື່ອອາຍຸ 10 ປີ, ທ້າວ ແຖນ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຍ່າງ, ເຖິງແມ່ນວ່າລາວສາມາດຍ່າງ ໄດ້ໂດຍບໍ່ມີອຸປະກອນຊ່ວຍເຫຼືອກໍຕາມ. ລາວເປັນຜູ້ທີ່ມີປະສົບ ການໃນການລ້ຽງປາດຸກ ພ້ອມດ້ວຍຄວາມຝັນທີ່ຕ້ອງການຫາ ລ້ຽງຊີບໃຫ້ກຸ້ມຕົ້ນເອງ, ລາວໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ LDPA ໃນການຂະຫຍາຍທຸລະກິດຂອງລາວ.

ນອກເຫນືອຈາກການໄດ້ຮັບອາຫານ ແລະ ຢາ ສຳລັບປາຂອງລາວ ແລ້ວ, ທ້າວ ແຖນ ຍັງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມການເງີນຂັ້ນພື້ນ ຖານ, ລາວໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວິທີການບັນທຶກລາຍໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ລາຍຮັບທີ່ມີລະບົບລະບຽບເພື່ອກຳນົດຜິນກຳໄລຂອງລາວ. ດ້ວຍການຮັບຮູ້ເຖິງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ, ລາວໄດ້ຊອກຫາທາງ ເລືອກທີ່ເໝາະສົມໃນການຊື້ອາຫານປາ ແລະ ຂະຫຍາຍພັນ ປານ້ອຍ.

TAEN AT HIS FISH POND IN FEBRUARY 2017 (PHOTO: ANNE PIROTTE/WEI) ທ້າວ ແຖນ ຢູ່ໜອງປາຂອງລາວໃນເດືອນກຸມພາ 2017 (ຮຸບພາບໂດຍ: ແອັນ ປີຣັອດ/ອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນປະຈຳລາວ)

In the past, I could not produce enough to satisfy all customers, but now I have expanded my business by creating a second pond where I raise the fingerlings received from the project. In the future, I wish to produce fingerlings myself. This will save me a lot of money. Hopefully it will be enough to make a living on my own. - Taen

ໃນອະດີດ, ຂ້ອຍບໍ່ສາມາດລ້ຽງປາໃຫ້ພຽງພໍຕໍ່ກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງລຸກຄ້າທັງໝົດໄດ້, ແຕ່ວ່າຕອນນີ້ຂ້ອຍໄດ້ຂະຫຍາຍ ທຸລະກິດຂອງຂ້ອຍໂດຍການຂຸດໜອງປາໜອງທີສອງເພື່ອລ້ຽງປານ້ອຍທີ່ໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການ. ໃນອະນາຄົດ, ຂ້ອຍປາດຖະນາຈະ ຂະຫຍາຍພັນປານ້ອຍດ້ວຍຕົນເອງ. ການຂະຫຍາຍພັນປາດ້ວຍຕົນເອງແມ່ນສາມາດປະຢັດເງີນໄດ້ຫຼາຍ. ດ້ວຍຄວາມຫວັງວ່າມັນຈະ ພຽງພໍສຳລັບການລ້ຽງຊີວິດຕົນເອງ. - ທ້າວ ແຖນ

Phoukhong's story

Phoukhong Lattanaphongxai was born with a club foot. Despite vocational training in 2014 in how to cut hair and to repair motorbikes, he simply could not find the inspiration to leave his parents' home and live a self-sufficient life.

My life is better than before. I now have my own income that I earn myself without asking my parents. I can eat what I want to eat; I can buy what I want to buy. I also support my parents and siblings. - Phoukhong Lattanaphongxai

ຊີວິດຂອງຂ້ອຍດີຂຶ້ນກ່ວາແຕ່ກ່ອນ. ຕອນນີ້ຂ້ອຍມີລາຍໄດ້ທີ່ກຸ້ມ ຕົນເອງ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງຂໍເງີນນຳພໍ່ແມ່ຂອງຂ້ອຍ. ຂ້ອຍສາມາດກິນ ສິ່ງທີ່ຂ້ອຍຢາກກິນໄດ້; ຂ້ອຍສາມາດຊື້ສິ່ງຂອງທີ່ຂ້ອຍຕ້ອງການຊື້ ໄດ້. ຂ້ອຍຍັງໄດ້ຊ່ວຍພໍ່ແມ່ ແລະ ເອື້ອຍນ້ອງຂອງຂ້ອຍອີກ. - ພຸໂຂງ ລັດຕະນະພົງໄຊ

PHOUKONG HAPPILY SHOWS HIS SHOP IN DECEMBER 2016 ພຸໂຂງ ມີຄວາມດີໃຈທີ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຮ້ານສ້ອມແປງ ແລະ ອຸປະກອນສ້ອມ ແປງລົດຂອງລາວ ໃນເດືອນ ທັນວາ 2016 A year later, an in-kind grant from the Handicap International-TEAM Project provided the impetus that he needed. With the tire pump, 10 bottles of engine oil, 10 tire rims, 5 tires, and a machine and tools to patch tire punctures, he set up his own motorbike repair shop.

That shop has been very successful. Phoukhong receives about 2 or 3 customers per day, and uses the profits to buy more supplies and to help support his family.

ເລື່ອງຂອງ ພູໂຂງ

ພຸໂຂງ ລັດຕະນະພົງໄຊ ເປັນຕີນໂງ້ງມາແຕ່ກຳເນີດ. ເຖິງວ່າການຝຶກ ອິບຣິມວິຊາຊີບໃນປີ 2014 ໃນການຕັດຜົມ ແລະ ການສ້ອມແປງ ລົດຈັກ, ລາວກໍ່ບໍ່ມີແຮງບັນດານໃຈທີ່ຢາກຈະອອກຈາກເຮືອນຂອງພໍ່ ແມ່ ແລະ ດຳລົງຊີວິດທີ່ກຸ້ມຕົນເອງໄດ້.

ຫນຶ່ງປີຕໍ່ມາ, ລາວໄດ້ຮັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໂຄງການ Handicap International-TEAM ເພື່ອຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ຂອງລາວ. ເຄື່ອງຊ່ວຍເຫຼືອຄື: ສາຍຢາງສຸບລົມ, ນ້ຳມັນເຄື່ອງຈັກ 10 ຕຸກ, ກົງລົດ 10 ກົງ, ຢາງລົດ 5 ເສັ້ນ, ແລະ ເຄື່ອງປ້ຳລົມໜຶ່ງເຄື່ອງ ແລະ ເຄື່ອງມື ເພື່ອຈອດຢາງລົດ, ລາວໄດ້ຕັ້ງຮ້ານສ້ອມແປງລົດຈັກ ເປັນຂອງຕິນເອງ.

ຮ້ານດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດຫຼາຍ. ພູໂຂງ ມີລຸກຄ້າປະມານ 2 ເຖິງ 3 ຄົນທີ່ມາໃຊ້ບໍລິການຕໍ່ມື້ ແລະ ລາວໄດ້ນຳໃຊ້ເງີນກຳໄລເພື່ອຊື້ອຸປະ ກອນໃຫ້ຫາຍຂື້ນ ແລະ ໃຊ້ຊ່ວຍເຫືອຄອບຄົວຂອງລາວ. VILAD SHOWS HIS BARBER-SKILLS

ວິລັດ ສະແດງໃຫ້ເຫັນທັກສະ ການຕັດຜົມ

Vilad's story

Vilad Thongvilay has scoliosis, a condition in which the spine twists and curves to the side, so he uses a home-made cane to help him walk more comfortably. More importantly, Vilad loves cutting hair. Having taught himself at the age of 10, the 49-year-old now has his own barber shop in Vientiane Capital.

With LDPA's support as well as his own investment, Vilad was able to expand and improve his business by adding new equipment such as hair clippers, mirrors and most importantly, a proper barber chair. This helped him add more value to the services he provided that potentially increased the number of customers knowing that they would be able to get their hair cut while sitting on a good, comfortable chair.

ເລື່ອງຂອງ ວິລັດ

ວິລັດ ທອງວິໄລ ເປັນຫຼັງອອງ ເຊິ່ງ ເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ເຮັດໃຫ້ກະດຸກສັນ ຫຼັງຂອງລາວກິ່ງ ແລະ ໂນນຂື້ນເບື້ອງໜຶ່ງ, ລາວໄດ້ໃຊ້ໄມ້ຊ່ວຍຍ່າງທີ່ ເຮັດເອງເພື່ອເຮັດໃຫ້ລາວຍ່າງໄດ້ສະດວກຂຶ້ນ. ສິ່ງສຳຄັນໄປກ່ວານັ້ນ, ວິລັດ ຮັກອາຊີບການຕັດຜີມ. ລາວໄດ້ຮຽນຕັດຜີມດ້ວຍຕົນເອງຕອນ ອາຍຸໄດ້ 10 ປີ ແລະ ມີຮ້ານຕັດຜີມເປັນຂອງຕົນເອງຢູ່ທີ່ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ ຈີນປະຈຸບັນລາວອາຍຸໄດ້ 49 ປີແລ້ວ.

ດ້ວຍການສະຫນັບສະຫນຸນຂອງ LDPA ບວກກັບ ການລົງທຶນຂອງ ຕິນເອງ, ວິລັດ ສາມາດຂະຫຍາຍ ແລະ ປັບປຸງທຸລະກິດໂດຍການເພີ່ມ ອຸປະກອນໃຫມ່ເຂົ້າຮ້ານຕື່ມ ເຊັ່ນ: ເຄື່ອງຕັດຜີມ, ແວ່ນ ແລະ ສິ່ງທີ່ ສຳຄັນທີ່ສຸດແມ່ນຕັ້ງນັ່ງຕັດຜີມທີ່ເໝາະສິມໂດຍສະເພາະ. ເຊິ່ງມັນ ໄດ້ຊ່ວຍສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃນການໃຫ້ບໍລິການຂອງລາວເຮັດໃຫ້ຈຳນວນ ຂອງລຸກຄ້າຮູ້ຈັກຮ້ານຂອງລາວຫຼາຍຂື້ນ ແລະ ພວກເຂົາຈະໄດ້ຮັບການ ຕັດຜິມໃນຂະນະທີ່ນັ່ງຢູ່ໃນຕັ້ງທີ່ດີ ແລະ ສະບາຍ.

learning how to raise healthy livestock

Simply being given livestock does not guarantee success. An important step in the journey towards maintaining a successful flock or herd is to know how to keep the animals healthy so they can grow strong for sale and breeding. Before providing inkind grants to community members, Quality of Life Association and local government counterparts provide essential training in animal raising, which includes learning and practicing how to vaccinate livestock against disease.

ຮຽນຮູ້ວິທີລ້ຽງໄກ່ໃຫ້ມີສຸຂະພາບດີ

ພຽງແຕ່ໄດ້ຮັບສັດລ້ຽງບໍ່ໄດ້ຮັບປະກັນວ່າຈະປະສົບຄວາມສຳເລັດ. ບາດກ້າວທີ່ສຳຄັນໃນການໄປສຸ່ການຮັກສາຝຸງສັດລ້ຽງໃຫ້ປະສິບຜິນສຳ ເລັດຄື ຮຸ້ວິທີການຮັກສາສຸຂະພາບຂອງສັດເພື່ອໃຫ້ພວກມັນເຕີບໃຫຍ່ ຢ່າງມີສຸຂະພາບທີ່ແຂງແຮງເພື່ອຂາຍ ແລະ ລ້ຽງໄວ້ເພື່ອຂະຫຍາຍພັນ. ກ່ອນທີ່ຈະສະໜອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກຊຸມຊົນ, QLA ແລະ ຄຸ່ຮວ່ມງານທີ່ເປັນອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ຈັດການຝຶກ ອົບຮົມທີ່ຈຳເປັນໃນການລ້ຽງສັດ ເຊິ່ງລວມທັງການຮຽນຮູ້ ແລະ ຝຶກວິທີສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດໃຫ້ສັດ.

QLA TRAINEES PRACTICE GIVING A VACCINATION TO A LIVE DUCK (PHOTO: MONTHONG LUANGSIDA/WEI) ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອິບຮົມຂອງ QLA ຝຶກແອບການສັກຢາປ້ອງກັນພະຍາດໃຫ້ເປັດ (ຮຸບພາບໂດຍ: ມິນທອງ ຫຼວງສີດາ/WEI)

Bouthong's Story

Bouathong Sisouphanh is the mother of 4 children, 3 of whom suffer from cerebral palsy. In addition to giving her information about the educational rights of persons with disabilities, Aid Children with Disability Association (ACDA) provided her with training in chicken rearing. By expanding her chicken coop, she will be able to earn more income for her family.

ເລື່ອງຂອງ ບິວທອງ

ບົວທອງ ສີສຸພັນ ມີລຸກ 4 ຄົນ, 3 ຄົນແມ່ນໄດ້ທົນ ທຸກທໍລະມານກັບການເປັນສະຫມອງພິການ. ນອກ ເຫນືອຈາກການໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສິດທິດ້ານການສຶກ ສາຂອງຄົນພິການ, ACDA ຍັງໄດ້ຝຶກອົບຮົມການ ລ້ຽງໄກ່ໃຫ້ລາວ. ໂດຍການຊ່ວຍລາວຂະຫຍາຍ ຄອກລ້ຽງໄກ່, ລາວຈະສາມາດມີລາຍໄດ້ເພີ່ມຂື້ນໃຫ້ ແກ່ຄອບຄົວຂອງລາວ.

BOUATHONG AND HER WELL-FED CHICKENS (PHOTO: VONGVICHIT PHONNALATH/ACDA) ບິວທອງ ເກືອໄກ່ຂອງລາວ (ຮຸບພາບໂດຍ: ວົງວິຈິດ ພົນນະລາດ/ACDA)

Tam so grateful for the training because now my family can create a stable income from selling some of our chickens when we need money to support extra costs and medicine for my children. My children even help me feed and take care of the chickens while I am away. - Bouathong Sisouphanh

ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມດີໃຈຫຼາຍທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມລ້ຽງໄກ່ ເພາະວ່າໃນປັດຈຸບັນນີ້ຄອບຄົວຂອງຂ້າພະເຈົ້າສາມາດສ້າງລາຍໄດ້ທີ່ ຫມັ້ນຄິງຈາກການຂາຍໄກ່ຈຳນວນໜຶ່ງໃນເວລາທີ່ພວກເຮົາ ຕ້ອງການເງິນເພື່ອຊ່ວຍເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ ແລະ ຄ່າຢາປິ່ນປົວ ຂອງ ລຸກຂ້າພະເຈົ້າ. ລຸກຂອງຂ້າພະເຈົ້າຍັງໄດ້ຊ່ວຍເກືອໄກ່ ແລະ ເບິ່ງແຍງດູແລໄກ່ໃນເວລາທີ່ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຢູ່ເຮືອນ. - ບົວທອງ ສີສຸພັນ

LEE HER FROM PHOUKHOUNE DISTRICT, LUANG PRABANG IN HER NEW WHEELCHAIR (PHOTO: LFHC) ລີເຮີ ຈາກເມືອງ ພຸຄຸນ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ ນັ່ງຢູ່ໃນລໍ້ເລື່ອນໄໝ່ຂອງລາວ (ຮຸບພາບໂດຍ: LFHC)

ເລື່ອງຂອງ ລີ

ລີເຮີ ອາຍຸ 12 ປີ ເປັນຄົນທີ່ມີຄວາມຄິດທີ່ເອກະລາດ, ຮຽນຮູ້ໄວ ແລະ ມີໜູ່ເພື່ອນຫຼາຍ. ລາວບໍ່ສາມາດຍ່າງໄປມາໄດ້ເນື່ອງຈາກຄວາມພິການ ທາງສະໜອງ.

ແຕ່ລາວກໍ່ສາມາດກິນເຂົ້າ, ອາບນ້ຳ ແລະ ນຸ່ງເຄື່ອງໄດ້ດ້ວຍຕົວຂອງ ລາວເອງ. ລາວສາມາດໄປຫ້ອງນ້ຳເອງໄດ້ດ້ວຍການຄານ, ແຕ່ລາວ ບໍ່ສາມາດໄປໂຮງຮຽນດ້ວຍຕົວເອງ ເພາະໄລຍະທາງຂອງໂຮງຮຽນ ແມ່ນໄກຫຼາຍ. ແມ່ຂອງລາວຕ້ອງໄດ້ອຸ້ມລາວທີ່ໜັກ 28 ກິໂລ ໄປໂຮງຮຽນ ເຊິ່ງມັນມີຄວາມລຳບາກຫຼາຍເນື່ອງຈາກຫົນທາງທີ່ສຸງ ເນີນຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ. ການມອບລໍ່ເລື່ອນໃຫ້ແກ່ ລີ ຈາກ ທາງໂຮງໜໍ LFHC ມັນບໍ່ໄດ້ຊ່ວຍພຽງແຕ່ຫຼຸດຜ່ອນພາລະໃຫ້ແກ່ແມ່ ຂອງ ລີເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ ລີ ເອງມີໜ້າທີ່ການທີ່ດີຂຶ້ນ.

Bounhome's story

Bounhome loves reading. Five years ago, at the age of 12, a football accident left him visually impaired. Now at a secondary school in Vientiane, and having learned Braille in 9 months, he has access to Braille books provided by the Lao Association for the Blind (LAB) as part of their TEAM sub-grant that aims to improve access to information for the blind and partially sighted (BPS) by increasing the availability of information in Braille.

In the past, blind and partially sighted people in Laos like Bounhome did not have the opportunity to read good literature, including traditional Lao stories or international stories in Lao language. That all changed in December 2015, when LAB received a new Braille embosser and Braille

Lee's story

Lee Her is an independent-minded, quick-learning 12-year-old with lots of friends. She also has a form of cerebral palsy that means she cannot walk independently.

Though she can feed, bathe and dress herself, and can get to the toilet by crawling, she cannot travel to school by herself, as it is too far. Her mother had been carrying the 28kg child, but it was a struggle up a steep hill so typical of Luang Prabang Province. The provision of a wheelchair by LFHC has not only given great relief to Lee's mother, whose own health was suffering, but lends greater functional ability and dignity to Lee as she journeys towards adulthood.

BOUNHOME ENJOYING A BRAILLE STORY BOOK (PHOTO: UMAR NASEER/WEI) ບຸນໂຮມ ມ່ວນຊື່ນໃນການອ່ານປຶ້ມນິທານອັກສອນນຸນ (ຮບພາບໂດຍ: ອຸມາຣ ນາເຊຍຣ/WEI)

translation software from World Education's USAID-funded TEAM Project. Now he and many others have access not only to textbooks but to material they can read for enjoyment and relaxation.

ເລື່ອງຂອງ ບຸນໂຮມ

ບຸນໂຮມ ຮັກໃນການອ່ານ. ຫ້າປີກ່ອນຕອນອາຍຸໄດ້ 12 ປີ, ອຸບັດຕິ ເຫດເກີດຂຶ້ນກັບ ບຸນໂຮມ ເວລາຫຼີ້ນແຕະບານ, ໄດ້ເຮັດໃຫ້ລາວຢູ່ກັບ ຄວາມບົກຜ່ອງທາງການ ເບິ່ງເຫັນຕະຫຼອດໄປ. ປະຈຸບັນລາວກຳລັງ ຮຽນຢູ່ຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍຢູ່ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ແລະ ລາວ ໄດ້ຜ່ານການຮຽນອ່ານຕົວອັກສອນນຸນເປັນເວລາ 9 ເດືອນ, ລາວສາ ມາດເຂົ້າເຖິງປື້ມອັກສອນນຸນທີ່ທາງສະມາຄົມຄົນພິການຕາລາວ ໄດ້ສະ ໜອງປື້ມໃຫ້ໂຮງຮຽນໂດຍແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໂຄງ

Tam so glad to have access to the Braille books. It is more comfortable than ever to read and study because my friend used to read the lessons out to me, but it wasn't really effective, so now if I don't understand the story, especially the foreign ones, I can borrow the book to read at home and learn by myself. - Bounhome ຂ້ອຍຮູ້ສຶກດີໃຈທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງປຶ້ມອັກສອນ ມຸນ. ມັນມີຄວາມສະດວກສະບາຍຕໍ່ການຮຽນ ແລະ ການອ່ານຫຼາຍ ເພາະເມື່ອກ່ອນໝູ່ຂອງຂ້ອຍແມ່ນອ່ານ ບຶດຮຽນໃຫ້ຂ້ອຍ ເຊິ່ງມັນບໍ່ໄດ້ປະສິດທິພາບຫຼາຍປາ ນໃດຕໍ່ການຮຽນຂອງຂ້ອຍ, ແຕ່ຕອນນີ້ຖ້າຫາກຂ້ອຍ ບໍ່ເຂົ້າໃຈບິດເລື່ອງທີ່ອ່ານໂດຍສະເພາະເລື່ອງຂອງຕ່າງ ປະເທດ ຂ້ອຍກໍ່ສາມາດຍືມປຶ້ມເມື່ອອ່ານຢູ່ບ້ານ ແລະ ຮຽນຮູ້ດ້ວຍຕື່ນເອງ. - ບຸນໂຮມ

ການທີມ ທີ່ແນໃສ່ປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອຄົນພິການ ທາງສາຍຕາ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມບົກຜ່ອງທາງສາຍຕາໂດຍການເພີ່ມຈຳ ນວນຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານເປັນຕົວອັກສອນນູນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

ໃນເມື່ອກ່ອນ, ຜູ້ທີ່ພິການທາງສາຍຕາ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມບົກຜ່ອງ ທາງສາຍຕາແບບ ບຸນໂຮມ ບໍ່ມີໂອກາດທີ່ຈະໄດ້ອ່ານປຶ້ມນິທານ ດີໆບໍ່ວ່າຈະເປັນນິທານພື້ນບ້ານຂອງລາວ ຫຼື ນິຍາຍຂອງຕ່າງປະເທດ ສະບັບພາສາລາວ. ເຊິ່ງທຸກຢ່າງໄດ້ປ່ຽນໄປນັບຕັ້ງແຕ່ເດືອນທັນວາ ປີ 2015 ເມື່ອສະມາຄົມຄົນພິການຕາລາວໄດ້ຮັບເຄື່ອງພິມອັກສອນນຸນ ແລະ ຊອ໋ພແວຣການແປຕົວອັກສອນນຸນ ຈາກໂຄງການທີມຂອງອົງ ການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ປະຈຳລາວ ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜຸນຈາກ USAID. ປະຈຸບັນ ບຸນໂຮມ ແລະ ໝູ່ເພື່ອນຫຼາຍໆຄົນບໍ່ພຽງແຕ່ໄດ້ ເຂົ້າເຖິງປຶ້ມແບບຮຽນເທົ່ານັ້ນແຕ່ພວກເຂົາຍັງເຂົ້າເຖິງອຸປະກອນຕ່າງໆ ທີ່ສາມາດອ່ານເພື່ອຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ຜ່ອນຄາຍໄດ້.

Dancing without limits

Khanthaly Xaypaserth, a 29-year old from Sekong Province, is a paper crafting teacher at LDWDC, but it's dancing that's her passion. Now with the new sports wheelchairs from the TEAM project at LDWDC, she can dance whenever she wants to.

Ilove dancing. I always enjoy every time when I dance with the wheelchair because I get a chance to entertain the audience and dance with my briends. - Khanthaly Xaypaserth

ຂ້ອຍຮັກໃນການຟ້ອນ. ຂ້ອຍມີຄວາມເບີກບານ ມ່ວນຊື່ນທຸກຄັ້ງເມື່ອເວລາຂ້ອຍໄດ້ຟ້ອນໂດຍການນຳໃຊ້ລໍ້ ເລື່ອນເພາະວ່າໄດ້ມີໂອກາດສະແດງໃຫ້ຜູ້ເບິ່ງມີຄວາມສຸກ ແລະ ທີ່ສຳຄັນຄືຂ້ອຍໄດ້ຟ້ອນກັບໜູ່ຂອງຂ້ອຍ. - ຂັນທະລີ ໄຊປະເສີດ

ການຟ້ອນທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດ

ຂັນທະລີ ໄຊປະເສີດ ຮັກໃນການຟ້ອນ. ລາວມີອາຍຸ 29 ປີ ມາຈາກແຂວງເຊກອງ ປະຈຸບັນແມ່ນເປັນອາຈານສອນຫັດຖະກຳເຈ້ຍ ຢູ່ທີ່ສູນ LDWDC, ແຕ່ ການຟ້ອນແມ່ນສິ່ງທີ່ລາວມັກທີ່ສຸດ. ຈາກ ການສະໜັບສະໜຸນທາງດ້ານລໍ້ເລື່ອນທີ່ໂຄງການທີມໄດ້ມອບໃຫ້ສູນ LDWDC, ປະຈຸບັນນີ້ລາວສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຟ້ອນໄດ້ໃນ ທຸກໆຄັ້ງທີ່ມີກິດຈະກຳ.

Sounthone's story

Sounthone Sayvongsa is an optimistic and friendly young man who has had difficulty controlling movements of his entire body since he got cerebral palsy at the age of three. His father previously made a wooden chair for him with 4 recycled ball bearings as wheels, but it was now old and too small. Imported wheelchairs that had been donated were not suitable for his home environment on stilts.

Even with involuntary and shaky movements, Sounthone is impressively dexterous – he can use

KHANTHALY XAYPASERTH LOVES TO DANCE (PHOTOS: BERNARD FRANCK/WEI) ເຂັ້ນທະລີ ໄຊປະເສີດ ຮັກໃນການຟ້ອນ (ຮຸບພາບໂດຍ: ເບີນາດ ແຟຼງກ໌/WEI)

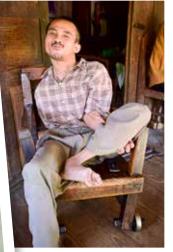
a cellphone and write with his foot – but there was room for improvement in his comfort and mobility. That's where Quality of Life Association (QLA) stepped in, commissioning a local carpenter in the village to create a larger replica of his father's wooden chair with 4 multidirectional wheels for improved mobility.

ເລື່ອງຂອງ ສຸນທອນ

ສຸນທອນ ໄຊວົງສາ ເປັນບຸກຄົນໜຶ່ງທີ່ເບິ່ງໂລກໃນທາງທີ່ດີ ແລະ ມີມິດ ໄມຕີ ເຖິງວ່າລາວຈະມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຄວບຄຸມການເຄື່ອນ ໄຫວຂອງຮ່າງກາຍທັງໝົດເນື່ອງຈາກລາວເປັນພິການທາງສະໜອງມາ ຕັ້ງແຕ່ຕອນອາຍຸສາມປີ. ກ່ອນໜ້ານີ້ພໍ່ຂອງລາວໄດ້ເຮັດລໍ້ເລື່ອນໄມ້ໃຫ້ ລາວໂດຍໜູນໃຊ້ລໍ້ 4 ອັນຈາກເຄື່ອງຈັກເກົາ, ແຕ່ຕອນນີ້ມັນມີ ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ເກົ່າຫຼາຍ. ສ່ວນລໍ້ເລື່ອນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກ ການບໍລິຈາກແມ່ນບໍ່ມີຄວາມເໜາະສົມກັບສະພາບເຮືອນຂອງ ສູນທອນ.

LEFT: SOUNTHONE IN HIS LARGER CHAIR WITH NEW WHEELS FOR INCREASED COMFORT AND MOBILITY IN HIS HOME. RIGHT: THE ORIGINAL CHAIR (PHOTO: QLA) ຕັ້ງນັ້ງທີ່ໃຫ່ຍກວ່າເກົ່າ ແລະ ກົງລໍ້ອັນໃໝ່ ເພື່ອເພີ່ມຄວາມສະດວກ ສະບາຍ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຢູ່ໃນເຮືອນຂອງລາວ (ຮູບພາບໂດຍ: QLA)

ເຖິງວ່າການເຄື່ອນ ໄຫວທີ່ບໍ່ທຸ່ນທຽງ ແລະ ບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມໄດ້, ສນທອນ KU, PLEASED WITH HIS NEW LEG (PHOTO: KHAMCHAN PHETSOUPHAN/COPE)

ກຸ່ ດີໃຈກັບອົງຄະທຽມຂອງລາວ (ຮຸບພາບໂດຍ: ຄຳຈັນ ເພັດສຸພັນ/COPE)

ກໍ່ມີຄວາມຊໍານານໃນການນໍາໃຊ້ໂທລະສັບ ແລະ ຂຽນ ໜັງສືໄດ້ດ້ວຍຕີນຂອງລາວ-ແຕ່ກໍ່ຍັງມີໂອກາດປັບປຸງໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນ ໄຫວ ແລະ ຄວາມສະດວກສະບາຍຂອງລາວ. ດ້ວຍເຫດນີ້ທາງ QLA ຈຶ່ງໄດ້ເຂົ້າມາຊ່ວຍໂດຍການໃຫ້ຊ່າງໄມ້ຢູ່ໃນໜູ່ບ້ານສ້າງລໍ້ເລື່ອນທີ່ມີຮຸບ ແບບດຽວກັບລໍ້ເລື່ອນທີ່ພໍ່ຂອງລາວໄດ້ເຮັດໃຫ້ ແລະ ອີກສອງສາມອາ ທິດຕໍ່ມາກໍ່ໄດ້ດັດປັບລໍ້ໂດຍການນໍາໃຊ້ລໍ້ທີ່ສາມາດໜຸນໄດ້ຫຼາຍທິດທາງ ເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງການເຄື່ອນໄຫວຂອງລາວ.

Ku's story

An Unexploded Ordnance (UXO) accident in Huaphanh Province in 2016 cost 17-year-old Ku Zong his leg.

"One morning I went out to our crop plantation about 600m away from my home. We planned on extending the plantation area to include more sweetcorn. When I was clearing the land, my hoe hit a piece of metal, and there was an immediate huge explosion. That was the last thing I remember."

Despite visits to a hospital across the border in Vietnam and a local traditional healer, Ku's leg became increasingly infected, and he had to have it amputated at a hospital in Vientiane. A month later, with the support of CMR and Cooperative Orthotic and Prosthetic Enterprise (COPE), he received a prosthetic limb and learned to walk again with the help of the rehabilitation staff.

ເລື່ອງຂອງ ກຸ່

ຈາກອຸປະຕິເຫດລະເບີດບໍ່ທັນແຕກທີ່ຕົກຄ້າງ ໄດ້ແຕກໃສ່ ໃນແຂວງຫົວພັນ ປີ 2016 ໄດ້ເຮັດໃຫ້ ກູ່ ຊຶ່ງສູນເສຍຂາ ຂອງລາວ.

I didn't know that the new leg would enable me to walk again and now I can walk freely to school. Thank you! I truly appreciate this. - Ku I ong ຂ້ອຍບໍ່ຄິດບໍ່ຝັນວ່າຂາໃໝ່ຈະສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ຂ້ອຍຢ່າງໄດ້ອີກຄັ້ງ ແລະ ຕອນນີ້ຂ້ອຍກໍ່ສາມາດຢ່າງໄປໂຮງຮຽນໄດ້ຢ່າງສະບາຍ. ຂອບໃຈຫຼາຍໆ! - ກູ່ຊຶ່ງ

TEACHERS TRAINED IN SIGN LANGUAGE THROUGH THE IECTEAM SUB-GRANT ARE A VALUABLE RESOURCE FOR THE INCLUSION OF DEAF STUDENTS IN CLASSROOMS (PHOTO: IEC) ບັນດາຄູ ແລະ ອາຈານທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມພາສາມືໂດຍທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ IEC-TEAM ແມ່ນບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄຸນຄ່າສໍາລັບການຮຽນຮວ່ມຂອງນັກຮຽນ ຫຸໜວກຢູ່ໃນຫ້ອງຮຽນ (ຮູບພາບໂດຍ: IEC)

ຕອນເຊົ້າມື້ໜຶ່ງຂ້ອຍໄດ້ອອກໄປສວນຫ່າງຈາກເຮືອນຂອງຂ້ອຍ ປະມານ 600 ແມັດ ພວກເຮົາມີແຜນຈະຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປຸກ ໜາກສາລີເພີ່ມຂຶ້ນ. ຂະນະທີ່ຂ້ອຍກຳລັງຖາງຫຍ້າຢູ່ນັ້ນ, ຈົກຂອງ ຂ້ອຍກໍ່ໄປຕຳກັບຊິ້ນສ່ວນຂອງເຫຼັກ ແລະ ຫັນໃດນັ້ນກໍ່ເກີດມີ ການລະເບີດທີ່ຮຸນແຮງ. ນັ້ນແມ່ນສິ່ງສຸດທ້າຍທີ່ຂ້ອຍຈືໄດ້

ເຖິງແມ່ນວ່າຈະໄດ້ຂ້າມຊາຍແດນໄປປິ່ນປົວຢູ່ທີ່ໂຮງໝໍຫວຽດ ນາມ ແລະ ໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວໂດຍແພດພື້ນເມືອງ ແຕ່ຂາຂອງ ກູ່ຊົງ ກໍ່ເກີດພາວະການຕິດເຊື້ອຫຼາຍກ່ວາເກົ່າ, ແລະ ລາວຕ້ອງ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຕັດຂາຂອງລາວຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ໜຶ່ງເດືອນຜ່ານໄປ, ລາວໄດ້ຮັບອົງຄະທຽມຈາກການສະໜັບສະ ໜຸນຂອງສູນການແພດຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ແລະ ອົງການ COPE. ລາວຍັງໄດ້ຝຶກແອບຍ່າງອີກຄັ້ງໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພະ ນັກງານຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ.

6 341 -C & C

VINYU AND HIS MOM, KAYDAVONE (PHOTO: AFA) อิมยุ และ แม่โทดาออม (ฐบพาบโดย: AFA)

The app really helps my child to learn how to communicate interactively. He can construct a sentence using photos in the app, and he can use it to communicate with others in daily activities such as brushing his teeth and offering food - Malaphai Siphansong, parent of Jinny แล้บขึ้ส่วยใช้ฉูกล้าพะเจ้ารู้จักทำใส้อิทิภามสิสาม , สิสามเข็ม ปะโทยภได้ทายลื้ม,สามาดธานรู้ และ ทำรูบพาบในแล้บไปใส้ ใหล้อิกปะจำอัน เส้น: ภามกูแล้อ และ ภามใส่บาด - มะลาไพ สิพัมสุลๆ, ผู้ปีกถอງຂອງຈິນນີ້.

Vingu's story

Vinyu Vongsutthi is a young boy with autism spectrum disorder (ASD) and often struggles to interact with others and to express his needs in words. But that doesn't mean he doesn't know what he wants. A new app, launched in September 2016 by the Association for Autism (AfA) is changing all that.

Lao Autism Talks is a Lao-language mobile application that assists Vinyu and people like him to communicate using a picture-based system. Users can customise the dictionary by selecting from the 1,500-word image library. For young children with autism, this app offers the opportunity to give voice to their ideas, needs and wants as their vocabulary grows from single words to using sentences.

A STUDENT WITH AUTISM TRIES TO CREATE SENTENCES THROUGH THE LAO AUTISM TALKS APP (PHOTO: AFA)

ນັກຮຽນໂອທີສຕິກພະຍາຍາມສ້າງປະໂຫຍກຜ່ານທາງແອັບລາວໂອຕີສຊຶມທ່ອກ (ຮບພາບໂດຍ: AFA) PHONETHIP BOUNSACKDEE LOOKS BACK AT HER OPPONENTS DURING THE FIRST NATIONAL WHEELCHAIR BASKETBALL TOURNAMENT (PHOTO: VISITTHIPHONG)

ພອນທິບ ບຸນສັກດີ ຫຼຽວກັບຫຼັງເພື່ອເບິ່ງຄູ່ແຂ່ງຂອງລາວໃນລະຫວ່າງການແຂ່ງ ຂັນກິລາບານບວ້ງລໍ້ເລື່ອນແຫ່ງຊາດຄັ້ງທຳອິດ (ຮຸບພາບໂດຍ: ວິສິດທິພົງ)

ເລື່ອງຂອງ ວິນຍູ

ວິນຍຸ ວົງສຸດທິ, ເດັກຊາຍໂອທີສຕິກ ແລະ ມັກຈະມີບັນ ຫາໃນການປະຕິສຳພັນກັບຜູ້ຄົນ ແລະ ມີບັນຫາໃນການທີ່ ຈະບອກຄວາມຕ້ອງການຂອງຕິນຜ່ານຄຳເວົ້າ ແຕ່ມັນກໍ່ບໍ່ ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າລາວບໍ່ຮູ້ສິ່ງທີ່ລາວຕ້ອງການ. ແອັບພິຣ ເຄເຊິນໃໝ່ທີ່ໄດ້ຖືກເປີດໂຕໃນ ເດືອນກັນຍາ ປີ 2016 ໂດຍສະມາຄົມເພື່ອຄົນໂອທີສຕິກ (AfA) ໄດ້ປ່ຽນແປງ ສະພາບບັນຫາດັ່ງກາວທັງໝົດ.

ລາວ ໂອທີສຊຶມ ທອ໋ກ ແມ່ນ ແອັບພິຣເຄເຊິນທາງມືຖືພາ ສາລາວທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ວິນຍຸ ແລະ ຄົນທີ່ມີບັນຫາຄ້າຍຄືລາວສາ ມາດສິນທະນາ ໂດຍນຳໃຊ້ລະບົບຮຸບພາບ. ຜູ້ໃຊ້ສາມາດດັດປັບວັດ ຈະນານຸກົມໃນແອັບໂດຍການເລືອກຄຳສັບຈາກຄັງພາບ 1,500 ຄຳ. ສຳລັບເດັກໂອທີສຕິກ, ແອັບນີ້ຈະເປັນສຽງໃຫ້ແກ່ຄວາມຄິດຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຕ່າງໆຂອງເຂົາເຈົ້າ ຍ້ອນວ່າ ຄຳສັບຂອງພວກເຂົາຈະພັດທະນາຈາກການໃຊ້ຄຳສັບຄຳດຽວໄປສຸ່ການ ສ້າງປະໂຫຍກ.

The power of sport

Physical and mental strength, skill, endurance, teamwork... These universal characteristics of committed sportsmen and –women are evident in abundance in Laos's thriving wheelchair basketball (WB) community.

Asian Development with Disabled Persons (ADDP) and Association for Aid and Relief, Japan (AAR), 2 Japanese NGOs that support social

independence

of persons with disabilities

(PWD), believe that the power of sport is a key instrument in empowering such people. Together through the TEAM project, they have contributed significantly to the growth of wheelchair basketball in Vientiane and the development of WB in 5 provinces.

By observing a way of life not previously known to them, WB players can be inspired to become agents of change themselves and to achieve dreams they had previously thought impossible. In fact, the stories of the lives of so many of these talented, committed players – many of whom had no knowledge of the sport at all before the coaching and training – is so inspiring that a film was made about some of them.

We believe that wheelchair basketball showcases the World Education's TEAM project spirit wonderfully, and we hope to continue to display the skills of the Lao players to a wider audience. - Colette McInerney, Country Director, World Education.

ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອວ່າ ກິລາບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງສັກກະຍະພາບ ແລະ ນໍ້າໃຈຂອງໂຄງການ TEAM ອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ປະຈໍາລາວ, ແລະ ພວກເຮົາຫວັງວ່າຈະສືບຕໍ່ທັກສະຂອງນັກກິລາລາວໃຫ້ເຂົ້າເຖິງຜູ້ຊົມໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນກ່ວາ ອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ປະຈໍາລາວ, ແລະ ພວກເຮົາຫວັງວ່າຈະສືບຕໍ່ທັກສະຂອງນັກກິລາລາວ ເກົ່າ - ທ່ານ ນາງ ຄໍເລັດ ແມັກອິນເນີນີ້, ຜູ້ອໍານວຍການອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນປະຈໍາລາວ

The film We All Can featured 2 persons with disabilities not only displaying their incredible skills as strong and inspiring athletes, but also the emotional support and empowerment that result when people support each other. The players showcased in the film prove their physical and mental strength and capabilities, and show what is possible when you work hard to achieve your dreams.

As if to highlight that, it was the newly created Champasak team from southern Laos that emerged victorious in March 2017 at the first National Wheelchair Basketball Tournament, narrowly beating the well-established Vientiane hosts 34-33 in an exhilarating final. In addition, over 20 women players from 5 provinces demonstrated their emerging talent at a historic one-week women's WB camp held in Vientiane.

Now the dream is to see Lao WB players at the Tokyo 2020 Paralympics!

A MATCH BETWEEN TEAM XIENG KOUANG AND CHAMPASAK IN MARCH 2017 (PHOTO: VISITTHIPHONG)

ການແຂ່ງຂັນລະຫວ່າງທີມນັກກິລາຈາກແຂວງ ຊຽງຂວາງ ແລະ ຈຳປາສັກ ໃນເດືອນ ມີນາ 2017 (ຮຸບພາບໂດຍ: ວິສິດທິພົງ)

Wheelchair
basketball is really hard, and you
guys are incredible athletes - I find
it really inspiring. - Rena Bitter,
US Ambassador to laos

ກິລາບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນແມ່ນເປັນກິລາທີ່ຍາກ,ແລະ ພວກທ່ານເປັນນັກກິລາທີ່ເກັ່ງຫຼາຍ... ຂ້າພະເຈົ້າ ເຫັນວ່າມັນໄດ້ສ້າງແຮງບັນດານໃຈຫຼາຍ. - ທ່ານ ນາງ ຣິນາ ບິດເຕີ, ເອກອັກຄະລັດຖະທຸດ ສະຫະລັດອາເມລິກາ ປະຈຳ ສປປ ລາວ.

ພະລັງຂອງກິລາ

ຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ,ທັກສະ,ຄວາມອິດ ທຶນ,ການເຮັດວຽກເປັນທີມງານ... ລັກສະນະທົ່ວໄປຂອງນັກກິລາຊາຍ ແລະ ຍິງທີ່ມີຄວາມໝາຍໜັ້ນຢ່າງເຫັນໄດ້ຊັດເຈນຢູ່ໃນຊຸມຊົນບານ ບ້ວງລໍເລື່ອນທີ່ມີຄວາມກ້າວຫນ້າຂອງລາວ.

ອົງການຄົນພິການອາຊີເພື່ອການພັດທະນາ (ADDP) ແລະ ສະມາຄົມ ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສິ່ງເຄາະແຫ່ງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ (AAR) ເຊິ່ງເປັນອົງການທີ່ ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານຂອງຍີ່ປຸ່ນທີ່ສະໜັບສະໜຸນຄວາມເປັນເອກະລາດ ຂອງຄົນພິການ,ແລະ ຍັງເຊື່ອວ່າກິລາແມ່ນເຄື່ອງມືອັນສຳຄັນໃນການ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ. ໂດຍການຮ່ວມມືກັບໂຄງ ການທີມ, ທັງສອງອົງການໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງສຳຄັນເພື່ອເຮັດໃຫ້ກິລາ ບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນຢຸ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ການພັດທະນາຂອງກິ ລາບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນຢູ່ໃນ 5 ແຂວງ ໄດ້ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ.

ໂດຍສັງເກດເບິ່ງວິຖີແຫ່ງຊີວິດທີ່ບໍ່ເຄີຍຮຸ້ມາກ່ອນຕໍ່ພວກເຂົາ, ນັກກິ

ລາບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນສາມາດສ້າງແຮງບັນດານໃຈໃນການ ປ່ຽນແປງຕົວເອງ ແລະ ເພື່ອບັນລຸຄວາມຝັນທີ່ພວກເຂົາເຄີຍ ຄິດວ່າເປັນໄປບໍ່ໄດ້.

ໃນຄວາມເປັນຈິງ, ເລື່ອງລາວຊີວິດຂອງບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ຜູ້ທີ່ມີ ຄວາມສາມາດ, ມີຄວາມໝາຍໜັ້ນ- ມີຫຼາຍຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມ ຮູ້ທາງດ້ານກິລາມາກ່ອນການຝຶກແອບ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ -ເຊິ່ງມັນເປັນການສ້າງແຮງຈຸງໃຈຫຼາຍທີ່ຮຸບເງົາເລື່ອງສັ້ນໄດ້ ຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຖ່າຍທອດເລື່ອງລາວກກ່ຽວກັບພວກເຂົາ.

່ ພວກເຮົາທຸກຄົນສາມາດເຮັດໄດ້ ແມ່ນຮຸບເງົາທີ່ເວົ້າເຖິງ ຄົນພິການທີ່ບໍ່ພຽງແຕ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງທັກສະທີ່ແຂງ ແກ່ງ ແລະ ສ້າງແຮງບັນໃຈ ແຕ່ຍັງເປັນການສະໜັບສະໜຸນ ທາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທີ່ເປັນຜົນຈາກ ການສະໜັບເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນຂອງຄົນເຮົາ. ນັກກິລາໄດ້ ສະແດງອອກຜ່ານທາງຮຸບເງົາເຊິ່ງເປັນການພິສຸດໃຫ້ເຫັນ ເຖິງຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມແຂງແຮງ ແລະ ໄດ້ສະ ແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງທຸກຢ່າງເປັນໄປໄດ້ຖ້າທ່ານຕັ້ງໃຈເຮັດ ວຽກໜັກເພື່ອບັນລຸຄວາມຝັນຂອງທ່ານເອງ.

ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກການທີ່ທີມລໍ້ເລື່ອນນ້ອງໃໝ່ຈາກແຂວງ ຈຳປາສັກທີ່ສາມາດຍາດເອົາໄຊຊະນະໃນການແຂ່ງຂັນກິ ລາບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນແຫ່ງຊາດຄັ້ງທຳອິດ. ທີມຈຳປາສັກ ເອົາຊະນະທີມເຈົ້າພາບນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໄດ້ຢ່າງ ສີມກຽດ ດ້ວຍຄະແນນ 34-33 ໃນຮອບຊິງຊະນະເລີດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ນັກກິລາບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນຍິງຈຳນວນ 20 ຄົນຈາກ 5 ແຂວງຍັງໄດ້ສະແດງຄວາມສາມາດຂອງຕິນ ເອງໃນການເຂົ້າຝຶກອົບຮົມກິລາບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນ ຄົນພິການທີມຍິງຄັ້ງທຳອິດທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ຄວາມຝັນໃນຕອນນີ້ກໍ່ຄືການທີ່ຈະໄດ້ເຫັນນັກກິລາບານບ້ວງລໍ້ເລື່ອນ ຂອງລາວເຂົ້າຮ່ວມງານແຂ່ງຂັນກິລາສໍາລັບຄົນພິການ ພາລາລິມປິກ ທີ່ນະຄອນຫຼວງໂຕກຽວ, ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ໃນປີ 2020.

> BEHIND THE SCENES OF THE MOVIE SHOT BY LAO NEW WAVE CINEMA AT THE CMR INDOOR STADIUM FOR PERSONS WITH DISABILITY (PHOTO: PAKHAM CHANGVISOMMID/ADDP)

ເບື້ອງຫຼັງຂອງຮຸບເງົາເລື່ອງສັ້ນຖ່າຍທຳທີ່ ເດີ່ນກິລາໃນຮົ່ມ ຂອງສຸນການແພດຟື້ນຟຸໜ້າທີ່ການ ເພື່ອຄົນພິການ ໂດຍ ບໍລິສັດລາວນິວເວບຊີນີມາໂປຣດັກຊັນ (ຮຸບພາບໂດຍ: ປາຄຳ ຈາງວິສົມມິດ)

I am so proud to be part of this movie. I believe that everyone who watches it will be inspired and believe that they can do whatever they want to do. I hope after watching this movie, there will be more chances for PwDs to participate more in society, not only in sport but also in education and jobs because we can all do the same as everyone else. - Douangchay Southammavong (female lead in the film).

ຂ້ອຍມີຄວາມຮູ້ສຶກພຸມໃຈຫຼາຍທີ່ໄດ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຮູບເງົາ ເລື້ອງສັ້ນນີ້. ຂ້ອຍເຊື່ອວ່າທຸກຄົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຊົມຮູບເງົານີ້ຈະໄດ້ ແຮງບັນດານໃຈ ແລະ ເຊື່ອໝັ້ນໃນໂຕເອງວ່າບໍ່ມີສິ່ງໃດທີ່ບໍ່ສາ ມາດເຮັດໄດ້ຖ້າຫາກເຮົາຕ້ອງການທີ່ຈະເຮັດ. ຂ້ອຍຫວັງວ່າ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບຊົມຮູບເງົານີ້ແລ້ວ, ສັງຄົມຈະເປີດໂອກາດ ຫຼາຍຂຶ້ນໃຫ້ແກ່ຄົນພິການຢູ່ໃນລາວ, ບໍ່ພຽງແຕ່ທາງດ້ານກິລາ ແຕ່ຍັງມີດ້ານການສຶກສາ ແລະ ການຈັດຫາວຽກ ເພາະ ຄົນພິ ການກໍ່ມີຄວາມສາມາດຄືກັນກັບທຸກໆຄົນ - ດວງໃຈ ສຸທຳມະວົງ (ນັກສະແດງຂອງຮູບເງົາເລື່ອງສັ້ນ).

TEAM WORKS TO TRANSFORM THE LIVES OF PERSONS WITH DISABILITY. WHETHER THAT BE COMPLETE REHABILITATION OR IT BE MITIGATING THE RISK OF LONG-TERM DISABILITY THROUGH MATERIAL OR PSYCHOSOCIAL SUPPORT, THE GOAL IS ALWAYS TO ACHIEVE OPTIMAL FUNCTIONING.

TEAM ເຮັດວຽກກໍເພື່ອຫັນປ່ຽນຊີວິດຂອງຄົນພິການ. ບໍ່ ວ່າຈະເປັນການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການແບບຄົບວົງຈອນ ຫຼື ຫຼຸດ ຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເປັນພິການແບບຖາວອນໂດຍຜ່້ານ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວັດຖຸ ຫຼື ຈິດໃຈ, ໂດຍມີເປົ້າຫມາຍ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຄວາມສາມາດໃຊ້ງານໃຫ້ໄດ້ດີຢ່າງທີ່ສຸດ.

LFHC CHILD LIFE THERAPIST, LEE HER, TEACHES A
YOUNG KHMU PATIENT TO READ THE LAO ALPHABET
WHILE HE REMAINS IN HOSPITAL TO TREAT A BONE
INFECTION IN HIS LEG (PHOTO: BRYAN WATTS)

ລີ ເຮີ ແມ່ນນັກພັດທະນາການເດັກ ໄດ້ສອນຄົນເຈັບທີ່ ເປັນເດັກນອ້ຍກຶມມຸ ອ່ານຕົວອັກສອນລາວໃນຂະນະທີ່ ພັກຟື້ນຢູ່ໃນໂຮງໝໍ LFHC ເພື່ອປິ່ນປົວໂຣກກະດຸກອັກເສບຢູ່ຂາ ຂອງລາວ (ຮຸບພາບໂດຍ: ໄບຼອັ່ນ ວັດສ໌)

Sinong's story

Sinong, a farmer from Xebangfai District, Khammouane has been losing his sight gradually for the last 10 years. When he was assessed by the provincial hospital eye specialist, he could not see further than 50 cm, had limited independence, and could not read or work in the fields. With the support of the CRS-TEAM project, Sinong was able to have life-changing cataract surgery in November 2016. Since the surgery he can see better and now he can read, move around in the village more independently without assistance, and importantly for his family, he can now contribute to the household income by working in the fields.

ເລື່ອງຂອງ ສີນຶ່ງ

ສີນິງ, ເປັນຊາວນາຈາກເມືອງເຊບັ້ງໄຟ ແຂວງຄຳມວນ, ໄດ້ຄ່ອຍໆສູນ ເສຍການເບິ່ງເຫັນເທື່ອລະເລັກລະໜ້ອຍໃນໄລຍະ 10 ປີທີ່ຜ່ານມາ. ໃນຕອນທີ່ລາວໄດ້ຮັບການກວດສາຍຕາໂດຍ ທ່ານໝໍຕາ ຈາກໂຮງໝໍ ແຂວງຄຳມ່ວນ ລາວບໍ່ສາມາດເບິ່ງເຫັນໄດ້ໄກກວ່າ 50 ແມັດ, ການເບິ່ງເຫັນດ້ວຍຕິນເອງຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດ, ແລະ ບໍ່ສາມາດອ່ານໜັງສື ຫຼື ເຮັດວຽກປູກຝັງໄດ້.

ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການ CRS-TEAM, ສີນຶ່ງ ໄດ້ມີ ການປ່ຽນແປງໃນຊີວິດຈາກການໄດ້ຮັບການຜ່າຕັດຕໍ້ກະຈີກຕາໃນ ເດືອນ ພະຈິກ ປີ 2016. ນັບຕັ້ງແຕ່ໄດ້ຮັບການຜ່າຕັດເປັນຕົ້ນ ມາ, ລາວກໍສາມາດເບິ່ງເຫັນໄດ້ດີກວ່າເກົ່າ ແລະ ປະຈຸບັນນີ້ ລາວສາ ມາດອ່ານໜັງສືໄດ້, ເຄື່ອນໄຫວໄປມາຢູ່ພາຍໃນບ້ານໄດ້ດ້ວຍຕິນເອງ ຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າໂດຍບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ອຸປະກອນຊ່ວຍ, ເຊິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດສຳ ລັບຄອບຄົວຂອງລາວ, ປະຈຸບັນນີ້ ລາວສາມາດປະກອບສ່ວນໃນການ ຊອກຫາລາຍຮັບຂອງຄອບຄົວໂດຍເຮັດວຽກປູກຝັງ.

Baeng's story

Baeng Teoansouliya was born with a cleft palate. For 15 years, not only did food emerge from his nose when he ate, but his speech impediment caused him to be teased by the other school children. Unsurprisingly he felt self-conscious and dropped out of school.

Catholic Relief Services (CRS) identified Baeng as eligible for treatment under their CRS-TEAM Project 'Inclusive Communities', which made a hugely positive impact on his life. After surgery and appropriate speech rehabilitation, he was able to eat and drink without any problems and within 6 weeks had resumed his studies.

I am so happy about this opportunity
my son received From now on, he will
be happier and braver in talking with
friends. I want to see my son go back to
school again. - Baeng's father

ຂ້ອຍດີໃຈກັບໂອກາດທີ່ລຸກຊາຍຂອງຂ້ອຍໄດ້ຮັບຫຼາຍ. ນັບຕັ້ງແຕ່ນີ້ເປັນຕົ້ນໄປ, ລາວຈະມີຄວາມສຸກຫຼາຍຂື້ນກວ່າເກົ່າ ແລະ ກຳຫານໃນການໂອ້ລົມກັບໝູ່ເພື່ອນ. ຂ້ອຍຕ້ອງການ ເຫັນລຸກຊາຍຂອງຂ້ອຍກັບໄປຮຽນໜັງສືອີກຄັ້ງໜຶ່ງ. - ພໍ່ຂອງ ແບ່ງ

SINONG BEING ASSESSED BY DR. SOMBATH BEFORE HIS SURGERY (PHOTO: CRS) ກ່ອນການຜ່າຕັດ ທ່ານໜໍ ສືມບັດ ໄດ້ປະເມີນເບິ່ງສະພາບຂອງ ສີນຶງ (ຮບພາບໂດຍ: CRS)

READING AND IMPROVED PRONUNCIATION SKILLS AFTER SURGERY (PHOTO: SAMANTHA PIKE/WEI) ແບ່ງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນການອ່ານ ໜັງສື ແລະ ການປັບປຸງທັກສະ ການອອກສຽງຫຼັງຈາກການຜ່າຕັດ (ຮບພາບໂດຍ: ຂະແມນຕາ

ໄພກ໌/ອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ

ປະຈຳລາວ)

BAENG SHOWS HIS

BAENG ARRIVES HOME FROM SCHOOL WITH HIS NEW BIKE AND BAG (PHOTO: SAMANTHA PIKE/WEI) ແບ່ງ ກັບມາຮອດເຮືອນພ້ອມກັບລິດຖິບ ແລະ ຖິງໃໝ່ຂອງລາວ (ຮູບພາບໂດຍ: ຊະແມນຕາ ໄພກ໌/ອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ປະຈຳລາວ)

ເລື່ອງຂອງ ແບ່ງ

ແບ່ງ ເຕືອນສຸລິຍະ ເປັນປາກແວ່ງເພດານໂຫ່ວມາແຕ່ກຳເນີດ. ເປັນ ໄລຍະເວລາ 15 ປີ, ທີ່ບໍ່ພຽງແຕ່ອາຫານທີ່ລາວກິນເຂົ້າໄປນັ້ນໄດ້ຂຶ້ນ ໄປອອກຢູ່ດັງຂອງລາວ, ແຕ່ຄຳເວົ້າທີ່ບໍ່ແຈ້ງຂອງລາວຍັງເຮັດໃຫ້ເດັກ ນັກຮຽນຄົນອື່ນໆໃນໂຮງຮຽນເຢາະເຍີ້ຍລາວອີກ. ມັນບໍ່ຫນ້າແປກໃຈ ເລີຍທີ່ລາວຮູ້ສຶກສະເທືອນໃຈ ແລະ ປະລະການຮຽນ.

ອົງການບັນເທົາທຸກກາໂຕລິກ (CRS) ໄດ້ກຳໜົດໃຫ້ ແບ່ງ ໄດ້ຮັບການ ຮັກສາໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອພາຍໃຕ້ໂຄງການການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ຊຸມຊົນ, ແລະ ການສ້າງຄວາມແຕກຕ່າງຂອງມັນ. ພາຍຫຼັງການຜ່າຕັດ ແລະ ການຟື້ນຟູການເວົ້າທີ່ ເໝາະສົມ, ລາວສາມາດກິນ ແລະ ດື່ມ ໄດ້ ໂດຍບໍ່ມີບັນຫາ ແລະ ລາວກໍໄດ້ກັບມາສືບຕໍ່ຮຽນໜັງສືພາຍໃນ 6 ອາທິດ.

Vin's story

Clever, cute and incredibly mischievous, 8-year old Vin Duangmany is a ray of sunshine in his family. Observing him ask everyone to play football with him, it's hard to imagine that this young boy was barely able to walk until a year ago. Vin was affected by the polio virus when he was 4 months old. As a result, the muscles in his legs became very weak, which eventually led to paralysis and delay in mobility development. When he took his first steps, at the age of 3, he walked with his toes dragging on the floor, and he was moving with a lot of pain and difficulty, unable to play with the other kids.

His mother heard about COPE and CMR services and took him to the Phonsavanh Provincial Rehabilitation Center (PRC) in Xieng Khouang Province when he was 7. With the appropriate orthotic and physiotherapy treatments, it was possible to support his weak muscles and train him to walk better, and even run!

ເລື່ອງຂອງ ວິນ

ວິນ ດວງມະນີ້ ເດັກອາຍຸ 8 ປີ ແມ່ນ ເດັກສະຫຼາດ, ໜ້າຮັກ ແລະ ສິດໄສ, ພ້ອມທັງເປັນແສງສະຫວ່າງເລັກໜ້ອຍຂອງຄອບຄົວຂອງ ລາວ. ໂດຍການສັງເກດເຫັນລາວເຊີນຊວນໃຫ້ທຸກຄົນມາຫຼີ້ນກິລາ ເຕະບານນຳລາວ, ມັນຍາກທີ່ຈະຈິນຕະນາການເຖິງຄວາມກ້າຫານ ຂອງເດັກຊາຍຄົນນີ້ທີ່ສາມາດຍ່າງ

Iwant to be part of a football team! And when I grow up, I want to be a nurse so I can help people with disabilities like me. - Vin

ຂ້ອຍຕ້ອງການເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງທີມກິລາບານເຕະ! ແລະ ເມື່ອຂ້ອຍ ໃຫຍ່ຂື້ນມາ, ຂ້ອຍຕ້ອງການເປັນພະຍາບານ ດັ່ງນັ້ນຂ້ອຍຈຶ່ງສາມາດ ຊ່ວຍຄົນທີ່ມີຄວາມພິການຄືກັນກັບຂ້ອຍໄດ້ - ວິນ

ໄດ້ໃນໜຶ່ງປີຕໍ່ມາ. ວິນ ໄດ້ຖືກຜົນກະທົບຈາກໄວຣັສໂປລີໂອ ຕອນລາວອາຍຸໄດ້ 4 ເດືອນ. ຜົນກະທົບທີ່ຕາມມາແມ່ນ ຂາທັງສອງ ເບື້ອງຂອງລາວໄດ້ອ່ອນແຮງ ແລະ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ລາວກາຍເປັນອຳມະພາດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການເຄື່ອນໄຫວຂອງລາວພັດທະນາຊ້າຂື້ນ. ລາວໄດ້ຍ່າງ ກ້າວທຳອິດຂອງລາວຕອນອາຍຸໄດ້ 3 ປີ, ລາວຍ່າງໂດຍການລາກນີ້ວ ໄປ້ຕີນໄປຕາມພື້ນ, ແລະ ລາວ ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວດ້ວຍຄວາມເຈັບປວດ, ຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ບໍ່ສາມາດຫີ້ນກັບເດັກຄົນອື່ນໆໄດ້.

ແມ່ຂອງລາວໄດ້ຍິນກ່ຽວກັບການໃຫ້ບໍລິການ ຂອງ ໂຄງການ COPE ແລະ CMR ແລະ ກໍໄດ້ພາລາວໄປສຸນຟື້ນຟຸໜ້າທີ່ການ (PRC) ຢູ່ເມືອງໂພນສະຫວັນ ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ຕອນລາວອາຍຸໄດ້ 7 ປີ.

ດ້ວຍການປິ່ນປົວໂດຍການໃສ່ຫຼາບຂາ ແລະ ກາຍະພາບບຳບັດທີ່ເໝາະສົມ, ມັນໄດ້ຊ່ວຍກ້າມຊີ້ນທີ່ອ່ອນແຮງ ແລະ ຝຶກແອບໃຫ້ ລາວຍ່າງໄດ້ດີຂື້ນ ແລະ ຍັງສາມາດແລ່ນໄດ້ຕື່ມອີກ!

Houachai's story

Houachai Yang is a 6-year-old from Xieng Khouang Province who became paralyzed in both her hands and legs after severe flu and fever when she was around 4 months old. She had never walked.

In November 2015, Quality of Life Association referred her to the physiotherapist of the provincial hospital who taught her and her parents how to exercise her limbs at home, and provided a walking frame she could use in and around the home. Twice more she saw the physiotherapist, who added new exercises to do at home, and since then she has greatly improved her functional ability. By QLA's next visit, she was walking with the frame, and went on to begin attending school less than a year later.

ເລື່ອງຂອງ ຫົວໃຈ

ຫົວໃຈ ຢ່າງ ອາຍຸ 6 ປີ ຈາກແຂວງຊຽງຂວາງ ເປັນພິການແຂນ ແລະ ຂາສອງເບື້ອງ ພາຍຫຼັງເປັນໄຂ້ຫວັດຮຸນແຮງຕອນລາວອາຍຸໄດ້ປະມານ 4 ເດືອນ ແລະ ລາວບໍ່ສາມາດຢ່າງໄດ້ອີກເລີຍ.

ໃນເດືອນ ພະຈິກ ປີ 2015, ສະມາຄົມຊ່ວຍເຫຼືອຟື້ນຟູ ຄຸນນະພາບ ຊີວິດຂອງຄົນພິການ ແລະ ຜູ້ລອດຊີວິດຈາກລະເບີດໄດ້ແນະນຳໃຫ້ ລາວໄປຫານັກກາຍຍະພາບບຳບັດຂອງໂຮງໝໍແຂວງເພື່ອໃຫ້ເພີ່ນສອນ ພໍ່ແມ່ ແລະ ຕົວລາວເອງ ເຖິງວີທີ່ອອກກຳລັງກາຍແຂນຂອງລາວຢຸ່ ບ້ານ, ແລະ ຍັງໄດ້ຮັບຄອກຊ່ວຍຍ່າງພາຍໃນ ແລະ ອ້ອມແອ້ມເຮືອນ. ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ, ລາວກໍ່ໄດ້ເຫັນນັກກາຍະພາບບຳບັດເພີ່ມການອອກກຳ ລັງກາຍແບບໃໝ່ເພື່ອໃຫ້ຝຶກແອບຢຸ່ເຮືອນ, ແລະ ນັບຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາ ຄວາມສາມາດໃນການໃຊ້ງານແຂນຂາຂອງລາວກໍດີຂື້ນຫຼາຍ. ໂດຍການລົງຢ່ຽມຢາມຂອງ , ເຫັນວ່າລາວກຳລັງຍ່າງໂດຍການໃຊ້ຄອກ ຊ່ວຍຍ່າງ, ແລະ ໄດ້ຍ່າງໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນໃນປີຕໍ່ມາ.

HOUACHAI YANG WITH THE NEW WALKING FRAME AT HER HOME (PHOTO: KOUHA CHONGVUEVANG/QLA) ຫົວໃຈ ຢ່າງ ກັບຄອກຊ່ວຍຍ່າງຢູ່ທີ່ເຮືອນຂອງລາວ (ຮູບພາບໂດຍ: ກຸ້ຫາ ຈຶ່ງວືຢ່າງ/QLA)

Comrehensive and compassionate care at LAIC

Twelve-year-old Maijua Wa was admitted to the Lao Friends Hospital for Children (LFHC) with chronic burn wounds from a gas explosion 5 months earlier. Her family had been following the advice of a traditional healer, but the wounds were not healing.

By the time she entered the hospital, she was severely malnourished and extremely deconditioned. Over several months, she received comprehensive, complementary and compassionate medical treatment and physical rehabilitation from the whole LFHC team. She required intensive medical and wound care from doctors and nurses, and also underwent a skin graft operation. During this time, she received daily physical therapy, including games for gradual strengthening, range of motion exercises, mobilization, conditioning, and gait training with parallel bars and then crutches from the rehabilitation team. She also received daily school lessons and recreational activities with a child life therapist, and began learning to read, write and speak Lao. With the aid of a nutritionist, she steadily gained weight.

Maijua can now move around safely with crutches, has dramatically improved her range of motion and functional ability, and her wounds and skin grafts are healing well.

ການເບິ່ງແຍງດວ້ຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ເຫັນອົກເຫັນໃຈ ຢູ່ທີ່ LFHC

ໄມຈືວ ວ່າ ອາຍຸ 12 ປີໄດ້ເຂົ້າຮັບການປິ່ນປົວຢູ່ໂຮງໝໍ ເພື່ອນລາວສຳ ລັບເດັກນ້ອຍ (LFHC) ດ້ວຍພະຍາດບາດແຜໄຟໄໝ້ຊຳເຣື້ອຈາກຖັງ ແກັດລະເບີດໃນ 5 ເດືອນກ່ອນ. ຄອບຄົວຂອງລາວໄດ້ປະຕິບັດຕາມ

LFHC PHYSICAL THERAPIST SENGDEUANE PHOMMY HELPS 12-YEAR-OLD MAIJUA WA TO PRACTICE USING HER NEW CRUTCHES (PHOTO: LEE HER/LFHC)

ນັກກາຍະພາບບຳບັດຈາກໂຮງໝໍ LFHC ຊ່ວຍ ນາງ ໄມຈົ່ວ ວ່າ, ອາຍຸ 12 ປີ ຝຶກໃຊ້ໄມ້ຄ້ຳເທົ້າໃໝ່ຂອງລາວ (ຮຸບພາບໂດຍ: ລີ ເຮີ/LFHC)

> ນັກບຳບັດຊີວິດເດັກ ແລະ ໄດ້ເລີ່ມຮຽນອ່ານໜັງສື, ຂຽນ ແລະ ເວົ້າ ພາສາລາວ. ດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງນັກໂພຊະນາການ, ລາວຈຶ່ງມີນ້ຳ ໜັກທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ໃນປະຈຸບັນນີ້ ໄມຈືວ ສາມາດໃຊ້ໄມ້ຄ້ຳເທົ້າຊ່ວຍໃນການເຄື່ອນຍ້າຍ ໄດ້ຢ່າງປອດໄພ, ການເຄື່ອນໄຫວຂອງລາວ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນ ການໃຊ້ງານກໍມີການປັບປຸງທີ່ດີຂຶ້ນຢ່າງເປັນລຳດັບ, ແລະ ບາດແຜຈາກ ການຜ່າຕັດປຸກຖ່າຍຜິວຫນັງຂອງລາວກໍດີຂຶ້ນເລື້ອໆ.

Soudalath's story

Soudalath first arrived at the Childhood Development Clinic (CDC) at the Children's Hospital in Vientiane when she was just under a year old. Suffering from microcephalus and gross-and fine-motor skills delays, she could not roll, crawl, sit, stand, or grasp objects by herself. She was also unable to speak and was not receptive to verbal communication from her family, who were concerned about her difficulties in mobility as well as her problems with communicating and expressing interest in toys and objects.

The CDC team, with the support of Handicap International (HI), taught her parents games and exercises to help strengthen her muscles in order to complete small tasks like sitting up, rolling from side to side, and crawling by using objects they had access to at home, such as simple toys and pillows. They focused on improving her fine motor skills by giving her soft objects to squeeze and taught her parents how to promote her language development with speech therapy techniques, like practicing making vowel sounds with her.

A year later, her gross motor and fine motor skills had improved – she could grasp objects

ຄຳແນະນຳຂອງໝໍພື້ນເມືອງ, ແຕ່ບາດແຜບໍ່ສາມາດປິ່ນປົວໄດ້.

ໃນເວລາທີ່ລາວເຂົ້າໄປໃນໂຮງຫມໍ, ລາວຂາດສານອາຫານຂັ້ນຮຸນແຮງ ແລະ ມີອາການອ່ອນແຮງຫຼາຍທີ່ສຸດ. ໃນໄລຍະຫຼາຍເດືອນຜ່ານມາ, ລາວໄດ້ຮັບການຮັກສາ ທາງການແພດແບບຄົບວົງຈອນ ແລະ ຄວາມ ເຫັນອີກເຫັນໃຈ ແລະ ການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການທາງຮ່າງກາຍຈາກທີມງານ ຂອງໂຮງໝໍ LFHC ທັງໝົດ. ລາວຕ້ອງໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວທາງດ້ານ ການແພດ ແລະ ການປິ່ນປົວບາດແຜຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈາກແພດໝໍ ແລະ ພະຍາບານ, ແລະ ຍັງໄດ້ຮັບການຜ່າຕັດປ່ຽນຜິວຫນັງນຳອີກ. ໃນລະຫວ່າງນີ້, ລາວໄດ້ຮັບການປິ່ນປົວທາງດ້ານກາຍະພາບບຳບັດ ທຸກໆມື້, ລວມທັງການຫຼິ້ນເກມຕ່າງໆເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມແຂງແຮງ ເທື່ອລະເລັກລະໜ້ອຍ, ອອກກຳລັງກາຍເຄື່ອນໄຫວ, ການເຄື່ອນຍ້າຍ, ການປັບຕົວ ແລະ ການຝຶກຍ່າງກັບຮາວຈັບແບບຂະໜານ ແລະ ຈາກ ນັ້ນຝຶກໃຊ້ໄມ້ຄ້ຳເທົ້າກັບທີມງານຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ. ລາວຍັງໄດ້ຮັບການ ສອນບິດຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນທຸກໆມື້ ແລະ ເຮັດກິດຈະກຳອື່ນໆ ກັບ

CDC STAFF HELPED SOUDALATH STRENGTHEN HER MUSCLES BY PROVIDING SOFT OBJECTS FOR HER TO USE (PHOTO: HI)

ພະນັກງານ CDC ໄດ້ຊ່ວຍ ສຸດາລັດ ເສີມສ້າງຄວາມແຂງແຮງຂອງ ກ້າມຊື້ນຂອງລາວ ໂດຍການເອົາວັດຖຸທີ່ອ່ອນໃຫ້ລາວໃຊ້ (ຮູບພາບໂດຍ: ອີງການຄົນພຶການສາກິນ)

and transfer them from hand to hand, and she could roll from side to side and control her head. She was still not speaking, so the CDC team again taught her parents some speech therapy techniques and supported the purchase of a standing frame to help improve her posture and stability.

Since then, she has begun crawling, can sit without support and has improved her ability to pull herself up and stand with some support.

She still has speech delays, but her parents continue to use the techniques they have learned from the CDC.

We are happy that Soudalath's abilities have improved and feel more confident we can continue to help her to progress. - Soudalath's parents

ພວກເຮົາດີໃຈທີ່ຄວາມສາມາດຂອງ ສຸດາລັດ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ຮູ້ສຶກຫມັ້ນໃຈຫລາຍ ຂຶ້ນວ່າພວກເຮົາສາມາດສືບຕໍ່ຊ່ວຍລາວໃຫ້ມີພັດ ທະນາການທີ່ດີຂຶ້ນຕໍ່ໄປ. - ພໍ່ແມ່ຂອງ ສຸດາລັດ

ເລື່ອງຂອງ ສຸດາລັດ

ສຸດາລັດ ເຂົ້າມາຫ້ອງພັດທະນາການເດັກເປັນຄັ້ງທຳອິດ (CDC) ທີ່ ໂຮງໝໍເດັກ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ຕອນລາວອາຍຸຍັງບໍ່ຮອດໜຶ່ງປີ ເທື່ອ. ລາວມີຄວາມທໍລະມານຈາກການທີ່ມີຫົວນ້ອຍ ແລະ ຄວາມຫຼົ້າ ຊ້າໃນ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຮ່າງກາຍ ແລະ ຄວາມຊຳນານໃນການ ໃຊ້ມື, ລາວບໍ່ສາມາດ ກິ່ງໂຕ, ຄານ, ນັ່ງ, ຢືນ, ຫຼື ຈັບສິ່ງຂອງດ້ວຍໂຕ ລາວເອງໄດ້. ລາວຍັງບໍ່ສາມາດເວົ້າ ແລະ ບໍ່ສາມາດຮັບການສື່ສານເປັນ ຄຳເວົ້າຈາກຄອບຄົວຂອງລາວໄດ້, ຄອບຄົວຂອງລາວມີຄວາມກັງວົນ ກ່ຽວກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງລາວເຊັ່ນດຽວ ກັນກັບບັນຫາການສື່ສານຂອງລາວ ແລະ ການສະແດງຄວາມສິນໃຈຕໍ່ ເຄື່ອງຫຼິ້ນ ແລະ ສິ່ງຂອງຕ່າງໆ.

ທີມງານຂອງ CDC ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜຸນຈາກອົງການຄົນພິ ການສາກົນ ໄດ້ສອນການຫຼິ້ນເກມ ແລະ ການອອກກຳລັງກາຍເພື່ອ ຊ່ວຍໃຫ້ກ້າມຊິ້ນຂອງລາວແຂງແຮງໃຫ້ກັບພໍ່ແມ່ຂອງລາວ ເພື່ອໃຫ້ສາ ມາດເຮັດວຽກໄດ້ເລັກໜ້ອຍເຊັ່ນ ການນັ່ງໃຫ້ຕົວຕັ້ງຂຶ້ນ, ກິ່ງໂຕ ຈາກເບື້ອງນີ້ຫາເບື້ອງນັ້ນ ແລະ ຄານໂດຍໃຊ້ວັດຖຸທີ່ພວກເຂົາສາ ມາດຫາໄດ້ຢຸ່ເຮືອນເພື່ອລໍ້ໃຫ້ລາວໄປຫາເຊັ່ນ: ເຄື່ອງຫຼິ້ນທີ່ວໄປ ແລະ ໜອນ. ພວກເຂົາໄດ້ສຸມໃສ່ປັບປຸງທັກສະການເຄື່ອນໄຫວຂອງລາວ ໂດຍການເອົາວັດຖຸທີ່ອ່ອນໃຫ້ລາວບີບ ແລະ ສອນພໍ່ແມ່ຂອງລາວວິທີ ສິ່ງເສີມການພັດທະນາພາສາຂອງລາວດ້ວຍເຕັກນິກການປາກເວົ້າເຊັ່ນ: ການຝຶກແອບການອອກສຽງກັບລາວ.

ຫນຶ່ງປີຕໍ່ມາ, ທັກສະການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ທັກສະການຢີບຈັບຂອງ ລາວໄດ້ມີພັດທະນາການທີ່ດີຂຶ້ນ - ລາວສາມາດຈັບເອົາວັດຖຸ ແລະ ຖ່າຍໂອນຈາກມືເບື້ອງນີ້ໄປຫາມືເບື້ອງນັ້ນ, ແລະ ລາວກໍສາມາດ ້ກິ່ງຕິວຈາກເບື້ອງນີ້ ຫາ ເບື້ອງນັ້ນ ແລະ ສາມາດຄວບຄຸມຫົວຂອງຕິນ ເອງໄດ້. ລາວຍັງບໍ່ປາກເວົ້າ, ສະນັ້ນທີມງານ ECDC ໄດ້ສອນພໍ່ແມ່ ຂອງລາວອີກເທື່ອໜຶ່ງກ່ຽວກັບບາງເຕັກນິກການປາກເວົ້າ ແລະ ໄດ້ ຊື້ກອບຊ່ວຍຢືນເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງ ທ່າທາງ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ໃນການຢືນຂອງລາວ.

ນັບຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາ, ລາວໄດ້ເລີ່ມຄານ, ສາມາດນັ່ງໄດ້ໂດຍບໍ່ໃຊ້ເຄື່ອງ ຊ່ວຍ ແລະ ໄດ້ປັບປຸງຄວາມສາມາດຂອງລາວໃນການດຶງຕິວເອງຂື້ນ ແລະ ຢືນໂດຍການໃຊ້ເຄື່ອງຊ່ວຍບາງຢ່າງ. ລາວຍັງມີການປາກເວົ້າຊ້າ, ແຕ່ວ່າພໍ່ແມ່ຂອງລາວຍັງສືບຕໍ່ໃຊ້ເຕັກນິກທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮຽນມາ ຈາກ CDC.

Knowing you are not alone

When Ternchai Vongsoutthi attended a training by AfA on how to use the Lao Autism Talks app, he did not realize the effect that meeting other parents of children with autism would have on him. AfA believe that bringing parents of children with autism together gives them a chance to support and learn from each other.

ການຮັບຮູ້ວ່າທ່ານບໍ່ແມ່ນຄືນດຽວ

ໃນເວລາທີ່ ເຕີນໃຈ ວົງສຸດທິ ເຂົ້າຮ່ວມ ການຝຶກອິບຮົມຂອງສະມາຄົມ AfA ກ່ຽວກັບວິທີການນຳໃຊ້ແອັບ Lao Autism Talks app, ລາວບໍ່ເຄີຍຄຳ ນຶງເຖິງຜົນກະທິບຂອງການພົບປະກັບພໍ່ ແມ່ຄົນອື່ນຂອງເດັກໂອທິສຕິກທີ່ມີຕໍ່ ລາວ. AfA ເຊື່ອໜັ້ນວ່າການນຳພໍ່ແມ່ ຂອງເດັກໂອທິສຕິກມາຮວມກັນແມ່ນ ການໃຫ້ໂອກາດພວກເຂົາໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຮຽນຮູ້ຈາກກັນ ແລະ ກັນ.

AT THE TRAINING BY AFA, TERNCHAI MET OTHER PARENTS OF CHILDREN WITH AUTISM IN SAVANNAKHET ເຕີນໃຈໄດ້ພົບກັບບັນດາຜູ້ປົກຄອງຂອງເດັກ ໂອທິສຕິກ ໃນການຝຶກອົບຮົມຂອງສະມາຄົມ AFA ທີ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ

I never knew that there were other parents in Savannakhet who have a child who is autistic, who have difficulties communicating with them. It made me feel relieved that I am not the only one who has this problem. Everyone here today shares a common goal - to see their child improve and develop - Ternchai Vongsoutthi

ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ເຄີຍຮູ້ມາກ່ອນວ່າມີພໍ່ແມ່ຄົນອື່ນໃນແຂວງສະ ຫວັນນະເຂດ ທີ່ມີລູກເປັນເດັກໂອທິສຕິກ, ທີ່ມີຄວາມ ຫຍຸ້ງຍາກໃນການສື່ສານກັບພວກເຂົາເຈົ້າ. ມັນເຮັດໃຫ້ ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກໂລ່ງໃຈທີ່ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ແມ່ນຄົນດຽວທີ່ມີ ບັນຫານີ້. ທຸກໆຄົນທີ່ຢູ່ບ່ອນນີ້ໃນມື້ນີ້ມີເປົ້າຫມາຍຮ່ວມ ກັນ - ເຫັນລູກຂອງຕົວເອງມີການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະ ນາຂຶ້ນ - ເຕີນໃຈ ວົງສຸດທິ

About TEAM igonulannu TEAM

The goal of our project was ambitious: To enable people with disabilities, especially women and girls, to attain and maintain maximum independence to fully and equally participate in all aspects of life.

The stories in this book are stories of hope and resilience, and they illustrate the contribution that World Education's USAID-funded TEAM Project has made toward the realization of the rights of persons with disabilities to access improved services and to enjoy the same quality of life as others in the Lao PDR.

Certainly much of our focus has been on the four components that make up our TEAM acronym – Training, Economic Empowerment, Assistive Technology, and Medical and Physical Rehabilitation – but we have always been adamant that, while some services of the project were healthcare focused, the overall goal was to improve the quality of life and enhance social participation of persons with disabilities.

From the outset, we embraced a social model of disability, where disability is understood as the result of an interaction between persons living with impairment and the environment of society in which they are too often excluded from participation by systemic physical, organizational, and attitudinal barriers.

How didTEAM work?

TEAM, in its role as intermediary between USAID and local organizations, awarded sub-grants to local Disabled People's Organizations, Non Profit Associations, Government ministries and departments (in-kind support), and international NGOs to implement projects with a specific focus and target beneficiaries. Each project addressed at least one of the four TEAM components in a comprehensive, socially-focused approach.

Over \$2,800,000 in funding was awarded to 15 organizations over the three years of the project.

In addition to this financial support, the TEAM project also strived to add value that would significantly outlast the life-span of the project through:

- » Capacity building: organizational assessments, training, coaching and feedback in the field
- » Sector co-ordination: initiating synergies through working groups, task forces, and information sharing platforms such as WhatsApp
- » Institutional support: leadership, research projects and support to the Ministry of Health and the Ministry of Labor and Social Welfare.

ເປົ້າຫມາຍຂອງໂຄງການພວກເຮົາແມ່ນມີຄວາມພະຍາຍາມ: ເພື່ອສ້າງ ຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ, ໄດ້ມີອິດສະຫຼະພາບ ແລະ ປະສິບຜົນສຳເລັດຢ່າງໃຫ່ຍຫຼວງໃນການ ເຂົ້າຮ່ວມທຸກຮຸບຂອງການດຳລົງຊີວິດຢ່າງເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ.

ບົດເລື່ອງຕ່າງໆທີ່ຢູ່ໃນປຶ້ມຫົວນີ້ແມ່ນເລື່ອງຂອງຄວາມຫວັງ ແລະ ກັບ ຄືນມາດຳລົງຊີວິດ, ແລະ ພວກເຂົາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການປະ ກອບສ່ວນຂອງໂຄງການ TEAM ຂອງອົງການເວີລ໌ດເອດຢູເຄຊັນ ທີ່ ໄດ້ຮັບການສະຫນັບສະຫນຸນຈາກອົງການ USAID ໃນການສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຄົນພິການໂດຍໄດ້ຄຳນຶ່ງເຖິງສິດທິຂອງຄົນພິການໃຫ້ ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທີ່ດີຂຶ້ນ ແລະ ມີຄວາມສຸກກັບຄຸນນະພາບຊີວິດ ເທົ່າທຽມກັບຄົນອື່ນໆໃນ ສປປ ລາວ.

ແນ່ນອນວ່າພວກເຮົາໄດ້ສຸມໃສ່ ສີ່ອົງປະກອບຫຼັກທີ່ເປັນຕົວຫຍໍ້ຂອງ ພວກເຮົາຄື T-ການຝຶກອົບຮົມ, E-ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ, A-ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຢີ ແລະ M-ການ ຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການທາງດ້ານການແພດ ແລະ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ - ແຕ່ວ່າ ພວກເຮົາກໍມີຄວາມຕັ້ງໜັ້ນວ່າ, ໃນຂະນະທີ່ການບໍລິການບາງດ້ານຂອງ ໂຄງການແມ່ນໄດ້ເລັ່ງໃສ່ການດູແລສຸຂະພາບ, ເປົ້າໝາຍໂດຍລວມຄື

ການປັບປຸງຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍການມີ ສ່ວນຮ່ວມທາງສັງຄົມຂອງຄົນພິການ.

ພວກເຮົາໄດ້ຍຶດຖືເອົາຮຸບແບບທາງດ້ານສັງຄົມຂອງຄວາມພິການມານຳ ໃຊ້, ບ່ອນທີ່ຄວາມພິການໄດ້ຖືກເຂົ້າໃຈວ່າເປັນຜິນມາຈາກການພົວພັນ ລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ຢູ່ກັບຄວາມບົກຜ່ອງ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທາງສັງຄົມທີ່ ພວກເຂົາເຈົ້າມັກຖືກປະຕິເສດຈາກການເຂົ້າຮ່ວມຢູ່ເລື້ອຍໆໂດຍອຸປະ ສັກຮຸບແບບທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ອົງຄະ ແລະ ທັດສະນະຄະຕິ.

ໂຄງການ TEAM ເຮັດວຽກແນວໃດ?

ໂຄງການ TEAM, ໃນບົດບາດຂັ້ນຕົ້ນຂອງການເປັນຕົວກາງລະຫວ່າງ ອົງການ USAID ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ, ໄດ້ມອບທຶນ ຊ່ວຍເຫຼືອຍ່ອຍໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງຄົນພິການຂັ້ນທອ້ງຖິ່ນ, ສະມາ ຄົມບໍ່ຫວັງຜິນກຳໄລ, ຂັ້ນກະຊວງ ແລະ ກົມກອງຕ່າງໆຂອງລັດ, ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານເພື່ອປະຕິບັດໂຄງ ການຕ່າງໆໂດຍເລັ່ງໃສ່ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສະເພາະ. ແຕ່ລະໂຄງການໄດ້ແກ້ໄຂຢ່າງຫນ້ອຍໜຶ່ງໃນສີ່ອົງປະກອບຂອງໂຄງການ ດ້ວຍວິທີການທີ່ກ້ວາງຂວາງ ແລະ ເນັ້ນໃສ່ດ້ານສັງຄົມ.

ໄດ້ມອບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ເປັນມູນຄ່າຫຼາຍກວ່າ 2.800.000 ໂດລາສະຫະລັດ ໃຫ້ແກ່ 15 ອົງການຈັດຕັ້ງໃນໄລຍະສາມປີຂອງໂຄງ ການ.

ນອກເຫນືອຈາກການສະຫນັບສະຫນຸນທາງດ້ານການເງິນນີ້ແລ້ວ, ໂຄງ ການ TEAM ຍັງໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມເພີ່ມຄຸນຄ່າຄວາມສຳຄັນຂະ ຫຍາຍກອບວຽກຂອງໂຄງການໃນດ້ານ:

- ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ: ການປະເມີນອົງການຈັດຕັ້ງ,
   ການຝຶກອົບຮົມ, ການຝຶກແອບ, ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ,
   ການຕິດຕາມກວດກາພາກສະຫນາມ ແລະ ການໃຫ້ຄຳແນະນຳ
- » ການປະສານງານໃນຂະແຫນງການ: ການເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ການ ສ້າງສາຍພົວພັນໂດຍຜ່ານການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນຂອງກຸ່ມວິຊາ ການຕ່າງໆ, ກອງປະຊຸມການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການແບບບໍ່ເປັນທາງ ການ, ກຳລັງແຮງງານ ແລະ ການເລີ່ມຕົ້ນການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນຂ່າວ ສານຕ່າງໆຜ່ານທາງ ກຸ່ມ ວອັດແອັບ
- » ການສະຫນັບສະຫນຸນທາງດ້ານສະຖາບັນ: ການນຳພາໃນຂະ ແຫນງການ, ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າຕ່າງໆ ແລະ ການສະຫນັບສະ ຫນຸນໃຫ້ແກ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ.

What did we achieve?

More than 2,800 individuals trained, including over 300 rehabilitation service personnel (doctors, nurses, physical therapists and occupational therapists)

More than 1,400 people participating in increased economic self-sufficiency

Over 1,000 people receiving assistive health technology

More than 2,500 people receiving healthrelated rehabilitation services and over 3,000 people medically screened for detection of impairment

Though these numbers do not tell the full story, they are indicators of our collaborative effort. Yes, Together Everyone Achieves More!

ພວກເຮົາໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດຫຍັງແດ່?

ຫຼາຍກ່ວາ 2.800 ຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອິບຣິ້ມ, ລວມທັງພະນັກງານທີ່ໃຫ້ການບໍລິການຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ **ຈຳນວນ 300** ຄົນ (ທ່ານຫມໍ, ພະຍາບານ, ນັກກາຍະພາບບຳບັດ ແລະ ນັກກິດຈະກຳບຳບັດ)

ຫຼາຍກ່ວາ 1,400 ຄືນໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມທາງດ້ານເສດຖະ ກິດໃນເພີ່ມລາຍຮັບຈາກການຫາລ້ຽງກຸ້ມຕືນເອງ.

ຫຼາຍກ່ວາ 1,000 ຄືນໄດ້ຮັບເຄື່ອງຊ່ວຍອຳນວຍຄວາມ ສະດວກກ່ຽວກັບສຸຂະພາບ

ຫຼາຍກວ່າ 2,500 ຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການບໍລິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການຟື້ນຟູສຸຂະພາບ ແລະ **ອີກຫຼາຍກ່ວາ 3,000** ຄົນ ໄດ້ຮັບການກວດກັ່ນຕອງທາງດ້ານການແພດກ່ຽວກັບການ ປ້ອງກັນຄວາມເປັນພິການ

ເຖິງແມ່ນວ່າຕິວເລກເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ໄດ້ບອກເຖິງເລື່ອງລາວຢ່າງເຕັມ ຮຸບແບບ, ແຕ່ກໍແມ່ນຕີວຊີ້ວັດຂອງຄວາມພະຍາຍາມຮ່ວມມື ກັນຂອງພວກເຮົາ. ແມ່ນແລ້ວ, ທຸກຄົນເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ຈະໄດ້ຮັບຜິນສໍາເລັດຫຼາຍກວ່າເກົ່າ!

Thank you, TEAM Sub-recipients

ຂໍຂອບໃຈບັນດາອົງການຜູ້ໄດ້ຮັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຍ່ອຍ ຈາກໂຄງການທີມ

Aid Children with Disability Association (ACDA) ສະມາຄົມຊ່ວຍເຫຼືອເດັກນ້ອຍພິການ

Asian Development with Disabled Persons (ADDP Japan) ອົງການຄົນພິການອາຊີເພື່ອການພັດທະນາ

Association for Aid and Relief, Japan (AAR Japan) ສະມາຄົມຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສີ່ງເຄາະ ແຫ່ງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ

Association for Autism (AfA) ສະມາຄົມເພື່ອຄົນໂອທິສຕິກລາວ

Catholic Relief Services (CRS) ອົງການບັນເທົາທຸກກາໂຕລິກ ປະຈຳ ລາວ

Center of Medical Rehabilitation (CMR) ສູນການແພດຟື້ນຟູໜ້າທີ່ການ

Cooperative Orthotic and Prosthetic Enterprise (COPE) ໂຄງການຮ່ວມມືດ້ານອົງຄະທຽມ-ເຄື່ອງຄ້ຳຊ

Faculty of Medical Technology (FMT) ถะมะเต๊กม๊กภามแพด

Handicap International (HI) ອົງການຄົນພິການສາກົນ

Inclusive Education Center (IEC) ສຸນສຶກສາຮຽນຮ່ວມ

Lao Association for the Blind (LAB) ສະມາຄົມຄົນພິການຕາລາວ

Lao Disabled People's Association (LDPA) ສະມາຄົມຄົນພິການແຫ່ງຊາດລາວ

Lao Disabled Women's Development Centre (LDWDC) ສຸນພັດທະນາແມ່ຍິງພິການລາວ

Lao Friends Hospital for Children (LFHC) ໂຮງໝໍ ເພື່ອນລາວສໍາລັບເດັກນ້ອຍ

Quality of Life Association (QLA) ສະມາຄົມຊ່ວຍເຫຼືອຟື້ນຟຸ ຄຸນນະພາບຊິວິດຂອງຄົນພິການ ແລະ ຜ້ລອດຊີວິດຈາກລະເບີດ TEAM has had great success in promoting greater opportunity for conflict survivors and other persons with disabilities and strengthening local entities. TEAM's collaborative approach has fostered a robust network of stakeholders committed to enhancing inclusion in Lao PDR and is key to its achievements.

- Cara L. Thanassi, Deputy Chief, Empowerment and Inclusion Division, USAID/DCHA/DRG

TEAM ໄດ້ມີຄວາມສຳເລັດອັນໃຫຍ່ຫຼວງໃນການສິ່ງເສີມໂອກາດທີ່ດີໃຫ້ຜູ້ລອດຊີວິດ ຈາກຄວາມຂັດແຍ່ງ ແລະ ຄົນພິການອື່ນໆ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຄົນ ທ້ອງຖິ່ນ. ວິທີການຮ່ວມມືກັນຂອງໂຄງການ TEAM ໄດ້ສ້າງເຄືອຂ່າຍທີ່ເຂັ້ມແຂງໃຫ້ ແກ່ພາກສວ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍການມີສວ່ນຮວ່ມໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ນຳໄປສູ່ການບັນລຸຜົນສຳເລັດຂອງໂຄງການ.

- <mark>ຄາຣາ ແອລ. ທານາສຊີ, ຮອງຫ</mark>ົວຫນ້າ, ພະແນກສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີສວ<mark>່ນຮ່ວ</mark>ມ, USAID / DCHA / DRG

